

ULB Halle 3/1
001 351 567

D: Fai 25591

صید جاوید

۹۳۹ / ۱۹۲۷

انگلیس

Fai 2559/1

1927

БАКУ, ЛИТОГРАФИЯ ТРЕСТА БАКПОЛИГРАФ ГЛАВЛИТ 4495 ТИРАЖ 5000 ЭКЗ.

Fai 25591

Fa: 25591

حسین جاوید

19307
/216

ابلیس

4 پرده لی فاجعه

2 - 5 بیٹ

Fa: 25591

آذر نشر

1927 - باکو

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

اشخاص

- ابليس — . . . . .
ملك — . . . . .
اختيار شيخ — آق صاقال بىر صومعه نشين
خاور — اختيارك طورونى.
عارف — پريشان عاجلى ' ساده گيملى بىر گنج.
واصف — گوگوللو بىر تورك ضابطى (عارفك كوچوك
قارداشى)
كوچوك ضابط — واصفك آرقاداشى.
رعنا — صوك درجه گوزدل بىر شفقت همشيرهسى (تورك)
ابن يمىن — قىرق بئش ياشنده قاراشين بىر عرب ضابطى
يارالى ضابط — روس اوردوسنه منسوب بىر گنج
زنجى چاووش — ابن يمىنك خدمتجيسى و بىر نفر
معيت عسكرى.
طيف — رعنانك مقتول باباسنك خيالى.
ايدخان — ضابط (عسكرى قاقاق)
ضابطلار، عسكرلر، هايدوتلر، رقاصه لار (عرب)، چنگانه لار،
طيفلر، چالغى طاقىمى و سائره . . . . .

ایلك پرده.

بغداد جوارینده آغاجلق. منظره‌لی بیر گوشه. . . . .
طرفده دیشاریسی یشیللیکله محاط بیر چارداق، ایچریسی
حصیرله دوشه‌نمش ساده بیر قولبه‌جق . . . . . قولبه‌نک
ایکی پنجره‌سی، صاعده، صولده و قارشیده بیر
قاپیسی وار. طاقچه‌ده بیر طاقیم کتابلار نظره چارپار.
آغستوس، ایکنیدی چاغی . . . . .
پرده آچیلدیقه عارف بیر طرفده، تخته بیر قاریولا
ئوزه‌رینده انه تکیه ایدهرک اوزانوب دوشونجه‌یه دالمش،
صحنه قارانلیق، اطرافده گوك گورولتوسی، شیمشک چاقیشی،
ترانیه‌ته صدالری، طوپ، توفنک، بومبا پاتلایشاری . . . . .
قارشیده، صحنه‌نک نهایتنده ایکی بویوک گوز (پنجره)
آتشار، آلور، ایچینده دهشتلی بیر محاربه تصویر
ایدهر. بیر قاچ ضابط الدهه دورین محاربه قومانداسیله
مشغول. . . . . گوزلرک بیرینده ابلیس، دیگرینده بیر ملک
گورونور. گورولتودن صوگرا سکوت . . . . .

ابلیس

(ممنون قهقهه لاره)

دریالره حکم ایتمه ده طوفان،
صحرا لری صارصیتما دا وولقان،
سئالر کیبی آقمقده قیزیل قان،
جانلر یاقار، ایولر ییقار انسان . . .

(قهقهه)

ملك

یارب بو نه دهشت. نه فلاکت؟
یارب بو نه وحشت، نه ضلالت؟
یوق کیسه ده انصاف و مروت،
ابلیسه می اویمش بشریت!؟

(ابلیسک مستهزی و سوره کلی قهقهه لریله ایله برابر یینه
گوك گورولتوسی، طوپ، میترا لوز صدالری باشلا
صوگرا سکوت...)

ابلیس

(چیاغین قهقهه لاره)

طوپلر ویریور عالمه دهشت،
دهشت! . . . قوپیور سانکه قیامت.
یاغمور کیبی گوگدن یاغار آتش . . .
آتش! . . . قارالر، دالغار آتش! . . .

ملك يارب آزاچيق لطف و عنایت!

قهر اولماده آرتيق بشریت.

باشدن باشا هپ بیر یوزی وحشت

ابلیس ایله همرنک سیاست.

(گوزلر قاپانیر، صحنه آیدینلاشیر.)

عارف (اویقودن اویانیر کیمی آنتی و گوزلرینی آووشدیریر.

یریندن قالقار، گوگه دوغرو)

دنیلری یوقدن یاراتان ای اولو تاگری!

ای خالق حکمت!

دویدوقجه، دوشوندو کجه اولور قلبیمه طاری،

بیك شبهلی علت.

دویدوقجه، نهوهت پردهلی حکمتلری هر آن

بیك دورلو حقیقت،

بیك دورلو معمالی حقیقت بانا خندان،

هپسینده ده ظلمت . .

بلبلرک الحانی، چیچکارده کی الوان

یاشعله اجرام،

اولماز شو بنم چیلدیر اجاق گوگلمه آلان

بیر منبع الهام .

ای وارلغی یوق، یوقلغی واردن داها دلبر!
روح سنی اینرلهز.
لطف ایت او گوزهل چهره گئی بر آن بانا گوستهر،
گو گاروم سنی ئوزلهز.
اویدوم ده پیمبرلره، قانونه، کتابه،
دویدوم بینه قسوت
باشدن باشه هپ قهر و غضب، توبه-انابه،
هپ ضعفه علامت...
هر فلسفه بیر ولواه، هپ طاتلی خیالات،
یوق رهبر وجدان
سنسز دوغاماز قلبمه، وجدانمه هیئات!
بیر شعله عرفان.
ئهن گل بانا یاخود بنی یوکسکلره قالدیر،
گزدیر قوناغکده؛
برلرده سوروندیم، یتیشیر؛ گوکلره قالدیر،
دیندیر قوجاغکده
قالدیر بنی بیر سیر ایده بیم خوشمی، گوزه نمی
چننده ملکلر؟

قالدير بنى تاگورمىيم انسانده كى ظالمى،
باق ير يوزى ايگلهر.

يازب بو جنائت، بو خيانت، بو سفالت
بولمازمى نهايت؟
انسانلرى خلق ائتمهده وار بلكهده حكمت،
ابليس نه حاجت!؟..

(يورغون و دوشونجهلى بير حالده اسكملهيه اوطورور.
درحال صحنه نك ايشيغى آزالير. ابليس سوره كلى و
استهزالى قهقهه لرله يردن آلوار ايچندين چيقار. يالديزلى
و افلاطونى رداسنك اتكارى حركت ايتديكجه
آشرنك سيما و البسه سى پارلار، دورور.)

ابليس . عارف! بانا باق، بنده مى اوهامه قايلدك؟
بيچاره چوجوق، سنده مى ابليس طاقيلدك؟
داهيلر، الوالعزم نيلر بيله بدن
هيچ وجهله تخليص گريبان ايدمه زكن
دائم بنى تحقير ايدهرك اگلنه نيورسك،
هپ سويله نيور، سويله نيور، سويله نيورسك.
بير گون گلير البته شو اذعان ايله سنده
بازيچه اولورسك قوجا ابليسك النده.

ابلیس او بویوک قدرت، او آتشی معما
بیر گون سنی ده کندینه ایلهر کوله.. اما
هیپات اولاماز درد گه بیر کیمسه دن امداد،
امداده قوشار، قوشسه فقط آه ایله فریاد.

(رداسنک اتکارینی عارفک یوزینه سورهر، لایالی قهقهه ارله
چکیلوب گیدهر. صحنه آیدینلاشیر.)

عارف (شاشقین سینیرلی بیر طور ایله صاحارینی قاریشدییر،
ایچی گیرمکده اولان اختیاره هیجانلی و مضطرب)

گل، گل بانا! گل ایله بنم دردیمه چاره!

اختیار اوغلووم، یینه دردک نه ایمش، سویله نه چاره؟

(آجی تبسمارله)

عارف

یار بینمی، آچ! قلبمی! ایواه آچامازساک؛

قاچ، بدن اوزافلاش، خایر اصلا قاچامازساک

بن چیاغینیم آرتیق، بانا یاقلاشما، کنار اول!

گل، قاچما خایر، دردیمه لطف ایتده دوا بول

اختیار اوغلووم، مدنی عالمی نفرتله راقدک،

گلدک شو جدلسز، بدوی عالمه چیققدک.

انسانده كى حقسز انغى، ظلمى اونوت آرتيق،
قلبگده كى نفرتى، وحشتارى ياق، ييق.
يوز بيك ده گيل ابايسه اويان... هپ بشریت
ایتمیش بوگون ايو ییقمقه، قان ایچمگه عادت
عارف! اونوت اوغلام، اونوت، آرتیق بنی دینله
سن کندینى محو ایله جکسك بو گیدیشه.

(آجی قهقهه لرله)

عارف

ممکن می اونو تمق؟! دایانلماز بونا اصلا،
اصلا دایانلماز شو بویوک وحشته... زیرا،
یالگیز دگیل انسانلره؛ وحشله ره صورساك،
اونلر بیله انسانده كى وحشیلگه حیران،
(گوگه دوغرو، سینیرلی و هیجانلی)
بیلم شو جنایت، شو خیانت، شو فلاکت؟
بیتمه زمی الهی! بو قدر صبره نه حاجت؟
(چیاخین)

ویر، بیر بویوروق ویرده جهنم آچباسین،
جوشسون بوتون آتشاری دنیا به صاچباسین.
یاقسینده شو ظالم بشرک یوردینی یقسین،
هپ یر یوزی بیر آه اولاراق گوگاره چیقسین.

بو صیراده دهشتلی گوک گورولتوسی باشلار. گورولتو
ایله برابر ابلیسک شدتلی قهقهه لری ایشیدیلر. اختیار مایوس
و دوشونجه لی بیر حالدده قولبه دن چیقار. عارف الی
آلتنده اولاراق گورولتو و قهقهه لری دینلر. عینی زمانده
صحنه نك ایشیغی آزالیر. ابلیس عارفك قارشیسینه گیچویریر.

عارف (فسنی قویاراق شاشتمین)

کیمسک، نه جیسک؟ سویله نه در فکر و مرامک
نیردن گلیورسک، نه ایمش شهرت و نامک؟

ابلیس (مغرور قهقهه لرله)

بن شیمدی بیر آتش، فقط اولجه ملکدیم،
هپ خالقه تسبیح ایدی، تهلیل ایدی وردیم.
ایلك ئو گچه ملکلر بنی تقدیس ایدیوردی،
آدم کیبی بیر صایغیسز آخر لکه ووردی.
آلچالمادی، یو کسه لدی فقط شهرت و شانم،
الله ایله بیر ذکر ایدیلیر نام و نشانم.

عارف آرتیق یتیشیر، آگلادم ایضاحه نه حاجت،
قارشیمده کی ابلیس ایمش ایواه نه دهشت!

هپ قهر اوليور كن شو جهان خائن الكله،
بيلمم نه يه گلدك، نه يه گلدك بانا سويلاه!

ابليس باقدم ازيبور روحگي هپ قيد اسارت،
گلدم ايدويم تا سني حريته دعوت.

باقدم سني محو اتمده بيك دورلو خيانت،
گلدم ويره ييم قلبگه بير نور حقيقت.

عارف اويمام سانا، هر ماعنتك بنجه عياندري،
دفع اولده گيت آزغيندري، صاپقيندري قاندير!
حريته اصلا بني سن ايرديره مه زسهك،
بير ظلمت ايكن نور حقيقت وبره مه زسهك.

(استيزالي قهقهه لرله)

ابليس لاكن بو خطا... آتشي ظلمت صانيورسك،
سن عارف ايكن حالبو كه بك آلدانيورسك.
ظلمت دگيلم، ايشته بنم هر سوزوم آتش...
آتش، ئوزوم آتش، يوزوم آتش، گوزوم آتش.

عارف من نوره فقط طاليم، آتش نه مه لازم!!

ابليس آتشنر اينن نور اولاماز ثابت و قائم.
آتش، گونش آتش، بشريت بوتون آتش،
هر بير حركت، مبدأ خلقت بوتون آتش...

زردشتی دوشون! فلسفه‌سی، فکری، دهاسی
هپ آتسه تاپدیرمق ایدی زمره ناسی.
یالکیز بونی درک ایدی او علامه مشهور،
یالکیز او بویوک باش، شو بویوک کشفله مغرور...

(سینیرلی)

عارف

محو اولساده هپ بیلگیم اویمام سانا دفع اول

دورمام گیده‌رم... (قهقهه ایله چکیلیز)

ابلیس

عارف هایدی چکیل، ایشته آچیق یول!..

(فسنی بیر طرفه آتوب عصبی حاللر گئیچیریر. صحنه

آیدینلاشیر.)

(گلیر، هیجان و تلاش ایله)

خاور

سویله عارف، آمان نه اولدی یینه،

یینه کیملر گوروندی گوزلر که؟

عارف صورما، هیچ صورما نازنین خاور،

بنی محو ایدی اضطراب و کدر.

(اونی قوللری آراسینه آلیر)

سن، ئەووت سەندە اولماسەڭ ھېيات!
بىنى بىر گون بوغار شو قىلى حيات.
آه او گوزلر بىليرميسڭ ئە دىيور؟

خاور نە دىيور، سويلە...

عارف روحى جذب ايدىيور،

سويلە يور اسكى خاطراتى بانا،

(اطرافە)

سانكە قارشىمدە در گوزەل رعنا

خاور بانا باق، سەندە گىزلى بىر سوز وار...

عارف اونى ھېچ صورما سەو گىلم!

خاور اطرافە)

غدار!

بو صيراده اختيار ايله برابر ابن يمين، رعنا زنجى
چاووش و بىر عسكەر-الندە اوفاق بىر چانطا-داخل
اولورلار).

ابن يمين (صميمى بىر طور ايله الينى اختيارك اوموزينه
قويارق)

محترم اختيار، ناصيل كيفك؟

اختيار هيچ غميم يوق، وار اولسون ابن يمين!

ابن يمين (آلتك تريني سيله ر)

بك صيجاق، همده يول بوگون بك اوزاق،
(عسكروه)

چابوق اول، هايدى قوشده آتاره باق.

(عسكرو چانطايى بير طرفه بيراقوب چيقار)

عارف (دقت و حيرتله اطرافه)

آه او، رعنا، او نازنين آفت!

خاور يينه بير شى مى اولدى عارف!

عارف نه وهت،

(رعنايه ياقلاشارق)

سويله رعنامى اسمگز؟

رعنا (عارفك آلينى صيقار حيرت و سهوينجلاه)

عارف

ابن يمين (عارفى سوزه ر، اطرافه)

بوزه بير انگل اولماسين شو حريف.

عارف بو گايش عفو ايدهرسگز نيره دن؟

ابن يمين

(مغرور ولا ابالي)

صحنه حردن، مجا له دهن

عارف

(آجى تبسمله)

بیر فضیلتسه ئولدوروب ئولمك،
جاناوار بیزدن اشرف اولسا گرك.

ابن يمين

(استهزالی قهقهه ایله)

ایشته بیر سوز که بوسبو تون یا گلش
یا شامق ایستیورمیسك، چاریش،
حربه قوش، هپ ووروش، یا از یا ازیل!
اونسز ایرمك مراده پك مشكل.

عارف

(استهزالی و ازیجی بیر تبسمله)

دوغرو، پك دوغرو بیر دوشونجه، نه ورت،
ایشته هر عسکر، ایشته هر ملت
بوگون اولمقده هپ بو فکرة شریك،

اختیار

هیچ چکیلمه فقط بو سر سملیک (اونك قولندن دو تاراق)
عارف، اوغلوم بیراق مناقشه بی
گل ایشیم وار سنگله

(صاغ طرفدن چیقارلر)

ابن يمين

(اطرافه)

آه. نه آبي...

(رعنايه)

شو حريف فيلسوفمى. يا دهلى مى؟

صانكه هپ جهادر بونك عملى

رعنا بسله نير هر كو گولده بير دويغو،

نه ياپارسك، اونك ده مسلكى بو.

ابن يمين بوده مسلك ميدر، نه در ييلم!

ايشته بير كج نظر، ذكى سرسم!

(خاورك يوزينده نا ممنون حاللر)

رعنا بنجه سرسم دگيل، او پك هشيار،

نيله سين حربه قارشى نفرتى وار

ابن يمين اونى نيردن تانيرسگنر عجباه؟

رعنا پك ياقين قومشومزدى

(اطرافه)

ابن يمين

ايشته بلا!

رعنا اصلى استانبول اهليدر لاكن

پك كوچو ككن زواللى دربدرك

ايوى يانمىش دە نىسلى محو اولمىش.

بىر كوچوك قارداشپناه قورتولمىش

اونى دە اك صوگنده بىچاره

غىب ايدوب بويله قالمىش آواره

(ساعتنه باقار رعنايه)

ابن يمين

سىز محبت ايدكده بىز چىقالىم،

عجبا بىر نه وار نه يوق باقالم.

(چاووشله برابر بىر طرفه چكىلىر)

رعنا (قاريولا نوزهرينده گوزينه ايلشهن ايكى كتابى

گوسته رير)

بو كتابلر سنك مىدر عجبا؟

خاور نه وهت عارف گىچن يىل آدى بانا

(كتابلر ك آلت طرفده بولونان رسملى يوزىنى بىره

بىره چويروب گوسته رير)

خواجه نصرالدينك لطيفه لرى،

بوده بيك بىر گىجه حكايه لرى!..

رعنا (آچوب ياپراقارينى چويره رك)

بانا لطفاً يير آز سرين صو...

بىكى

خاور

(دستورى آلوب صول قاپيدن چيقار)

ابن يمين (ديشاريده پنجره نو كنده، چاووشه)

بك دوشوندىك، نه وار؟

بگيم هر شى،

چاووش

يير بلا ايسته گوردىگك عارف.

چونكه رعنايه بك ياقين شو حريف

داها مدهش بلا بيزيم عسكر،

قورقارام جمه سرى فاش ايله.

ييزى گورمشده چونكه رعنانك

باباسين قتل ايدن زمان، خاين!

(عارف صاغ طرفدن داخل اولور، اونلرى دىنلەر)

ابن يمين (قافاسينى اويتاتارق استهنالى تبسمه)

يير بويوك اوردو، يير ييغين انسان،

بنم اوغرومده اولدى هپ قربان.

کیفه صرف ایلهدمده میلیونلر.
بینه دولتجه اعتباریم وار.
بن کیمم بیر عرب... نه ظن ایتدک؟
بیر چو جو قدن می قورقار ابن یمین.
(گیده رلر)

عارف (رعنایه یا قلاشیر، وورغونجه بیر طورله)
نه سعادت نه خوش تصادف اینان.
سنی گوردیکده بیتدی تابوتوان
گیجه رویالریمده نوزله رکن
بو گلش بویله آگسزین، بیلسهک
ته قدر ذوق و نشئه ویردی بانا،
حقاید هر گوگول طاپینسه سانا.
بورده قالساک؛ سنکله بیرله شسهک،
شبهه یوق سیسلی طالعم گوله جک.
(متردد)

رعنا
بیر خیال ایشته، کیم بیلیر، قسمت!؟

عارف
بیر سوزیم وار، قصوره باقما فقط.
سویله رعنا! شو قانلی ضابطله،
نیرهیه. هانکی سمته بیر سویله.

رعنا شو ياقينارده خسته لر وار ايمش.

عارف صاقين آلدانما، پك بويوك يا گليش؛
اينانوب گيتمه، آه او پك خائن،
بورده قال، گيتمه همده صورما نيچين؟

رعنا بلکه هپ سويله ديكلرک گيرچک،
پك گوچ اما وظيفه دن دونمک.

ايشيق آزاليره آق صاقاللي، محتشم سيمالي بير مير
آلای (خيال) ی گورونور، رعنا شاشقبن و هيچانلی

آه بابام، بير آنا - شانلی بابام!

انتقام آلمادان اينان ياشامام.

باباسنک خيالی (مهيپ و آغير بير آهنگدا.)

انتقام، انتقام!.. (چکيلر)

رعنا (الريني خياله دوغرو آچاراق مضطرب)

آمان بو سوآل!..

(خارجدن ممنون قهقهه لرله)

ابدليس

انتقام، انتقام!..

آمان بو نه حال!؟

عارف

رعنا بابامك كيم بولورسا قاتلنى،
اونا بن سجده ايلهرم علنى.
بنى چوللرده گزديرەن دوغو،
انتقام عشقى... هپ بو، يالگيز بو.

عارف گورونور سيزجه بلليدر قاتل؟

رعنا خاير اصلا بيايميور اوسفيل،
دييور ابن يمين «اينان بانا سن،
بولورم نيرده اولسا قاتلى بن»

عارف بنجه بير حيله در بو ديناھميك.

خاور (دستى بى گتيرير، دو كوب رعنايه ويرير)

بويورك پك گوزهل صو، همده سرين...

ابن يمين (اختيار و چاووشاه برابر دونه ر. صوايچمكده
اولان رعنايه)

گيدهلم.

رعنا (قالقار قولبه ده كيلره)

خياي راضى بم سينردن.

(چاووش چانطايى آير.)

ابن یهین گر نصیب اولسا عودت ایله رکن
قالیرز بورده بلکه ئوچ بش گون.
اختیار آه او گونلر یزیمچین الڭ خوش گون...
(هر ئوچی چیقار، اختیار ایله خاورده اونلری اینرله ر.)

خاور (رعنايه)

گایشک پک گوزهل، فقط گیدیشک
اومولور شی ده گلدی...

رعنا

الله ایچین

یتیشیر، فضاہ زحمت ایتمه بیگز

خاور نه اولور ممکن اولسا گیتمه بیگز!

عارف گیتمه پک دوغرو، گیتمه سن رعنا!

(محزون صارصیلمش بیر حالده اسکله یه او طورور.)

خاور (گیری دونه ر)

سویله عارف. نه وار نه اولدی سانا؟

عارف آه او، رعنا، او نازلی هیکل نور

سانکه قارشیمده چیرپنوب دور بیور.

اونا بن یاردیم ایتمه سهم گیرچک

بنی وجدان عذابی محو ایده چک.

خاور ایکی سوز صورمق ایستهرم سانا بن،
عجبا هیچ سهوه رمیسک اونى سن؟

عارف سهوه رم باشقا بیر محبتله،
أسكى، پك أسكى حس حرمته...

خاور يوق اینانمام خایر، بو پك یا گلش...
او نه حالت، ندر او سس، او باقش؟
سانکه بیر انقلاب ایچینده سنک
چیرپینوب دورمق نوزره هپ بدنک.

عارف سن ده عارف قدر دوشونه يدک
که نه لر یاپمق ایستهر این یمین،
بوسهوتون صارصیلردی وجدانک
حیرتگدن همهن دوناردی قانک

(بو صیراده واصفله آرقاداشی کوچوک ضابطه - سلاحسز
اولاراق - یارالی بیر روس ضابطی گتیریرلر)

واصف (کوچوک ضابطه)

داها دور، تابى قالمامش آرتیق.

اختیار (اونلرک آرقاسندن تیشرب یارديم ایدهر)

يارالانمش می؟ آه زاواللی، یازیق
گتیرک بیر قدر راحتلانسین.

عارف یا اسیر اولمالی او، یا قاققین.

واصف خسته بیر روس اسیری هم یارالی

اختیار گل قنیریم، تیز صاروبده باغلامالی.

(اختیارله خاور یارالی نك آنتی و قولنی صاروب ایچری
اودایه گوتورورار.)

عارف (واصفله کوچوک ضابطه)

آه نه مونس، نه مرحمتلیسگنر؟

نیزده راست گلد کز شو ضابطه سینر؟

واصف پک یاقینلرده، یول کنارینده،

باقدق احوالی خیلی پرمرده.

کوچوک ضابطه

بیر اسیر ایشته، دوشمان اولسا بیه

بینه لازم معاونت ایدیه

عارف هی شو خصلتده اولسا جنس بشر

هیچ گورولمه زدی بونجه وحشتار.

(صول قاپیدان ایچری گیچهر.)

کوچوک ضابط

واصف! دوشونور، هپ دوشونورسك بو نه حالت؟
مجنون اولاجقسك بو طبیعتله نهایت .

واصف بولمازسام اگر ابن یمین خائنی البت -
البت قالیر نوستمده شو چیلغینجه طبیعت.
رعنا، هله رعنا!.. اونى اغوا نه دیمکدر ،
بیر آلاچاغه لایق منی او گلغینجه باکر؟

کوچوک ضابط

تورک اوردوسی اطرافه بو گون جمله ایدهر کن ،
ایران و یا قافقاسه ام-اده گیدهر کن ،
روس اوردوسی دورماز، چکیلر کن نو گمزدن ،
واصف! نه روادر که شو پارلاق گونمزدن
فیض آلمیاراق بیز اولالم غفلته مایل ،
صاماز، صاماز ملتی شخصیته عاقل .

واصف افسوس که هیچدر صوگى، تورک اودوسی وارسین
ایستهرسه بوتون هندى ده، افغانى ده صارسین ،
ایستهرسه بوتون قارشى چیقان مانعی بیقسین ،
تورانى باصوب باغر نه آلتاپاره چیقسین ،

ممکن ده گیل اصلا اولاماز نائل آمال،
ایتدیکجه خیانت آلی بو ملتی پامال .

کوچوک ضابط

لاکن صاپاراق باشقاسی ایلر سه خیانت،
سیر ایلیرهك هپ باقا دورسون می شو ملت؟

واصف تورك اوردوسی دائم باصاراق ئولكه له ر آلمش،
اڭ صوگرا سیاستده باصیلمش ده بونالمش .
ادرا کی سونوك باشجیلرڭ غفلتی آنجاق
ایتمیش، ایده جك ملتی هپ آلدہ او یونجاق .

(آنی بیر دوشونجه دن صوگرا کسگین و شدتلی)

تورانہ قیلیجدن داها کسگین اولو قوت،
یا لگز: مدنیت، مدنیت، مدنیت . . .

کوچوک ضابط

(گیری دونمکده اولان عارفه)

یا هو بورادان کیمدی بیر آز ئو گجه کیچنلر ؟

عارف بیر آتلی عرب ضابطی بیر قیزله برابر . . .

واصف گوردوڭ می؟ گبیجیکدیک ده قاجیردق آوی آلدن .

كوچوك ضابط

انسان نه قدر قاچسه ده قورتولماز اجلدن .

واصف گل دورما، هنور الده بير آز فرصتمز وار .

كوچوك ضابط (ياريم قهقهه ايله)

آرتيق سن امين اول بو گون آوجگده در اونلر .

(هر ايکيسي بو گول تمنالره قولبه دن چيقار و
سرعتلي آديملره ابن يمين حرکت ايتديگي طرفه دوغرو
يورورلر . عارف دوردیغی برده باقا قالير . شاشقینلقله
قاریشیق بویوک بير حزن و کدر روحنی صارمغه باشلار .
بو صیراده صحنه نك ایشیغی آزالیر ، ابلیس استهنالی
و شدتلی قهقهه لرله قارشیسینه چيقار .

عارف دفع اول یینه گلد گمی؟

ابلیس . . . . عزیزم چوجوق اولما!

عارف! بانا باق، عجزی بیراق حسه قاپیلما،
چارپشمق ایچین لازم ایکن مرده جسارت ،
بیلمم نیچین اولمش سانا غالب عصیت؟
بن هپسنی دویمقده ایم، انکار نه لازم؛
رعنا، او سنك شیمدی بوتون روحگه حا کم،

حاکم او سنک حسکه، ادرا ککه افسوس
آیریلساک ایزیندن اولور اغیار ایله مانوس.

عارف قاندرمق ایچین عارفی هپ نافله اصرار،
هر حالده خائنسک اینانمام سانا زنهار.

ابلیس لاکن شو عناد گله پریشان اولاجقسک،
بیر گون گله جکدر که پشیمان اولاجقسک،
افسوس ندامت سانا، ویرمهز نمر اصلا.

(الینده بیر طابانجا ایله بیر کیسه آلتون دوتاراق)

آل بونلری باص باغر که عارف، نه بی صاقلا،
بونلر ایده جک ایتسه نهایت سنی مسعود،
آل! ایتسه بو آتش، بوده اک سه و گیلی معبود.

(طابانجایی بیر کره هوایه بوشالتاراق)

آل! ایتسه بو آتشله گلیر قلبنگه قوت،
یالگیز بو ویریر قارشى دوران خصمکه دهشت.

(کیسه ده کی آلتونلری سسله ندیرب اویناتاراق عارفه ویریر.)

باق سسله نیور، ایتسه صدای پر جبریل!

بونلر اولاماز کیسه اینان مقصده نایل.

عارف (بلیسٹ ویرمش اولدینغی طابانجایی و آلتونلری یره
آتار، سوک درجه قیزغین و اوصانمیش بیر حالده)
دفع اول، یتیشیر، ایله اصلا بنی تلطیف،
محتاج دگیل آلتونه یا قورشونه عارف .

ابلیس تکرار ایدرم ضعی براق، آلدانیورسک،
هپ آلدانیورسک، بانا باق! آلدانیورسک
(قهقهه لراه چکیلیر)

عارف (تردد و دوشونجه دن سو گرا)
هیئات او ملک قهر ایدیلمیر کن،
لایق می دوروب سیر ایدیم بن .
(کسگین بیر عزم ایله)
یوق، گیتمه لی یم، هم ده بو ساعت،
بندن اونا حرمت و محبت

(رداسنی « آتقی » و فسنی آلوب همهن دیشاری فیرلار)

ابلیس (گلیر، اشتیزالی قهقهه لراه)
گیت، لاکن او حرمت و محبت
بیر گون دوغورور قانلی عداوت

گیت، بللی در انسانده کی خصات ؛
سینلرده کی افیت صوگی وحشت ،
سینلرده کی شفقت صوگی نفرت ،
سینلرده کی رحمت صوگی لعنت
(سوره کلی قهقرار . . .)

پرده

ايکنجی پرده

عرب ذوقنه اويغون سوسلو بير سالون . . . قارشیده، صاغده
و صولده بيره ر قاپی و بير قاچ پنجره . . .
ابلیس خدمتجی عرب قیافتنده ئوتیپی - بهری پی دوزدلتیر .

ابن یهین (قرشیده کی قاپیدن گله رك)

بانا باق، دورما عزیزیم، چابوق اول،

دورما گیت، هایدی امامی آرا بول .

سویله گلسین ده نکاح قییمق ایچین

ابلیس باش چاووش ظن ایله رم گیتدی دمین

ابن یهین پک گوزهل، گاسه همهن سویله بانا ؛

ابلیس سوله رم لاکین امین اول رعنا،

بیر قدر گوسته رده جک استهنا .

ابن یهین نه وظیفه، دگیل عائد بو سانا .

ابلیس امره بورچدر اطاعت، حیفا

اونی مجبور ایده مه زسک، زیرا

بويله بىر - بىرى حكومت دوسا .
چكە جكدر باشىمىز دورلو بلا .
چونكه وار باشقا گناھك دە، سنك ،
اوردويە، دولتە چيقەك خانن .

ابن يمين (متردد ديپلوماتچە بىر تېسمالە)

ايشتە پك دوغرو و منطقلى جواب ،
سن و كىل اول، نه ديلەرسەك اونى ياپ !

(گلدېگى قايدان چيقار)

ابليس (مغروور قەقەھ ايله يالگىز)،

ئەووت، ابليس، او بويوك صنعتكار
ھم ياپار، ھەمدە ييقار، قدرتى وار

(بو صيراده واصف ايله كوچوك ضابط ساغ قايدان

داخل اولور، اطرافى سوزمگە باشلارلر)

ابليس بو جسارت نه ديمەك؟ اي، بانا باق !

واصف (استىزالى قەقەھ ايله)

بىر ئوتەل در ديهه صاندىق شو قوناق .

ابليس عجباً!؟ صاحىبى كىمدر ئوتەلك!

واصف بیر عربدر آدی ده: ابن یمن

ابلیس (قیزغین)

صایغیسزلق یتیشیر، هایدی گیدک!

واصف (سلاح چکهرک)

شیماریق آبداله باق. دور! نه دیدک؟

کوچوک ضابط (مانع اولور)

واصف! اللہی سهوهرسهکده براق!

(گیری چکیلمکده اولان ابلیسه)

دور، تلاش ایتمه عزیزم

واصف آلچاق!

نیرده رعنا اوننی گوستهر!

ابلیس (استهزالی تبسمله)

نه دیمک!

واریور ابن یمنه او ملک

واصف اوننی قانديرمش او خائن، لاکن

بن صاغ اولدوقجه بو ایش ناممکن

كوچوك ضابط (ملایم)

آرقاداش، گرچه او سرسم مغرور،

(واصفی گوسته ریر)

قیزك اڭ سهوگیلی معشوقی بودر

ابلیسی آه، آیاق سساری وار، تیز چکیلك
چکیلك صوگرا، بیر آز صوگرا گلک

واصف (آرقاداشنه، خصوصی)

گیددلیم اڭ نهیی بول هر ایکیمز،

آزاجیق صوگرا مسافر گلیرز

شو حریف چونکه یاقین دوستمدر،

بلکه بیر رنگله ایش حل اولونور

كوچوك ضابط (چیقار کن ابلیسه)

شیمدی وار بیر سانا امید آنجاق،

چاره بول یوقسا او قیز محو اولاجاق

ابلیسی (مغرور قهقهه ایله، یالکیز)

بندن امداد اومویور جمله جهان،

بیری ظالم، بیری مظلوم انسان

رعنا (صول قاپیدن داخل اولور)

بو ضیافت نه دیمک، سویله نیچین،
سانا هیچ آچمادی می ابن یمین؟

ابلیس (بارم قهره ایاه)

بیله یورمش کیبی داورانق نه!؟
بو ضیافت در علامت دو گونه
سنی تزه بج ایدیور ابن یمین،
شیمدی امر ایدی نکاح قییمق ایچین.

رعنا (هیجالی و شاشقین)

صوص، آمان صوص نه رذالت!؟
(اعتمادسنر) عجبا!

بوق، چکیلمهز بو خیانت اصلا
بنی بیلمم که نه صانمش شو حریف،
آه، پک دوغرو دیورمش عارف

(صوک درجه تهدید کار)

هیچ مراق ایتمه دوار، شیمدی دویار،
شیمدی آگلار که نه ووت-بند نه وار،

(گلدیگی قاپیدان چیقەر. بو صیراده عارف-فسلی
اولاراق یوزونو گوزایجه تراش ایتدیرمش اولدیغی حالدده،
صاغ قاپیدن گیرهر. رعناڭ قاپی بی قاپایوب گیتدیگینی
گورونجه بوسبوتون شاشیریر.)

ابلیس بانا باق، هی سنی سرسم، بو دالا!
بو جسارت سانا نیردن عجبا؟

عارف (رعنا چیقدیغی قاپی یه اشارتله)
اوندان، آه ایشته او دلبر قیزدن،
شیمدی بوردن سوزولهن ییلدیزدن.

ابلیس سویله، دردك نهدر آیدین سویله!

عارف مرحمت قیلده آمان لطف ایله،
سویله رعنایه که عارف گلמש.

ابلیس آکلادم دِ دِگی، لاکن بو زور ایش
اونا نایل اولور آنجاق اونلر
که آووچار دولوسی آلتونی وار.

عارف بنده یوق آلتون عزیزم، زیرا
اویمامیش ثروته کو کلوم اصلا.

ابلیس (یاریم قهقهه ایله)

آلتونك يوقسه سلاحك واریا،
بنی اولدورده قاووش صوگرا اونا.

عارف یوق سلاحمده یوق، انصاف ایله،
صانما وحشی بنی سن بیر ئویله.

ابلیس (معنالی بیر قهقهه ایله)

پك گوزمل، آگلادم، آنجاق رعنا
قسمت اولماز بو طبیعتله سانا.
ئوزواوب دورما، چکیل گیت، زیرا
قوته، آلتونه تابع دنیا.

(عارفده مایوسجه بیر داغیناق، ابلیس ملایم قهقهه ایله)

نهیه دالدك، نیچین اولدك مایوس؟

عارف چونکه یوق بیر شئیم افسوس! افسوس!

ابلیس بیر شئیك یوقسهده گوگلک واریا،
بانا ویر گوگلگی

عارف اصلا، اصلا!

بونى هیچ اومما صاقین عارفدن
ویرمشم گوگلمی پالیکیز اونا بن

ابدیس (اطرافه)

ایشته شرقت متردد چو جوغی!

شاشقین، آبدال، عصبی یاورو جغی!

عارف (ماصا ئوزهرینده کی شراب قدحنی یاقالار)

آه، آمان! بیر ایچیم اولسون، بانا صو!

ابدیس (صوراحی بی آلوب قدحی رانی ایله دولدورور)

آل ایچ!

عارف (یاری یه قدهر ایچهر وز گوزینی بوروشدورور)

ایوای نه دهشت یاھو!

صو دگیل، سملی بیر آتشدن بو

ابدیس (باشقا بیر شیشه دن بویوک بیر قدح د، لوسی

ارغانی شراب ویریر.)

بو فقط طانیدر آل ایچ!

نهدر او؟

عارف

ابدیس ایچده باق، صوگرا دوپارسک نه ایمش،

اگ گوزهل تحفه، کشیش گوندرمش

عارف (بیر قهر ایچهر، قدحی ممنون و نشئه لی بیر

بیر باقیشلا سوزهرک)

آه، ووت، سانكه شفق دالغالى نور
(ايچوب بيتدىكدن سوگرا، نياز ايله)
شىمدى رعنايى چاغيرسهك نه اولور؟

ابليس اونى سن پككى سه ودرسهك؟

عارف (جييندن بير جيقاره جيقارير)

صورما،

صينز لايان گو گلمه آتش وورما!

(ابليس جيقاره يى آتشلەر .)

تا چوجوقكن سه ويوردم اونى بن

ابليس (قاپى به اشارتله)

گايور ايشته او گلغنجچه دهن

عارف (باقار)

آه آمان، حالى ناصيل حزن آور،

گوزلر يندن صاحيلير شهشكار

رعنا (النده بير فاج پارچه كاغد داخل اولور،

حيرتله)

عارف، عارف! نه ايچين گلدك سن؟

عارف سورما بدن، اونى صور قلبگدن

ابلیس شو کاغذلر نه ایچین در یاوروم!

رعنا اونى بونار ایده جکدر محکوم

عارف عجباً کیمدر او خائن مسکین؟

رعنا سنجه پک بللی حریف: ابن یمین

عارف (کاغذلری گوز او جیله سوزدرک)

شو خیانتلری سن اولدن

بیلیور کن صوصیوردک، بو نه دن؟

رعنا بنی قانیدردی ده صاندم اودنی

بولور البت بابامک قاتلنی

صوگرا باقدم که او بیر باشقا سفیل!

عارف (اطرافه)

بلکه هپ کندیسى جانی، قاتل

(رعنایه) بانا ویر اونلری، رعنا! بانا ویر،

(کاغذلری آلمق ایستهر)

رعنا (ابلیسی گوستهریر)

هله صبر اپت باقالم، بیر بو نه دیر

ابلیس ویر نه ووت ویر، او نه لازمه یاپار

عارف بانا ویر، شیمدی او آزعین جاناوار

بولور البته جزا، قورتولماز.

(کاغذاری آلیر، شرعی آدیملرله گلدیگی قاپیدن چیقار)

رعنا (مضطرب)

آه لاکن او حریف پک قورناز...

ابلیس هیچ تلاش ایتمه قوزوم دینه بنی،

ایکی یلدیك صورویوراردی سنی...

رعنا (سوزینی کسه رک)

کیمدی اونلر؟

ابلیس بیری اولدوقجه بیگیت،

واصف اسمنده گوزهل بیر ضابط،

رعنا (شاد و ممنون)

آه گیرچک می بوسوز؟

پک گیرچک،

بلدیس

بانا سوز ویردی امین اول گله چک.

ابن یهین (داخل اولور، ابلیسه)
عجبا سه و گیلی رعنا نه دیور؟

ابلیس بگم اظهار مسرت ای دیور.

ابن یهین (ابلیسک او موزینی او قشایاراق)
خیلی ممنونم عزیزیم سندن.

رعنا (کنایه‌لی و آجی تبسمله)
خسته‌یه باقماق ایچین گلمیش ایکن
بیر ضیافتده بولونمق نه توحاف!

ابن یهین یوقمیدیر سنده گلم هیچ انصاف؟!
یارالی عسکره باقمهسه مرام،
عسکر م بن ده، بویوک همده یارام،
یارد آچ، قلبمه باق، صوگرا اینان،
چونکه حالا آقیور، کسمه‌دی قان.

رعنا (محزون)

آه، تاملین ای دیوردکده بنی،
بولاجقدک بابامک قاتانی.

ابلیس اوده ممکن، اوده ممکن. رعنا!
بیر دوشون، بن نه دیدیم شیمدی سانا؟

هپ سه وين، گول ملكيم، چونكه بو گون
آله دوشمه ز... نه سعادتلى دو گون!...
(معنالى قهقهه)

چاوش (داخل اولور، رعنادان سو گرا)
گليور ايسته مسافرار يميز.

ابن بهين (رعنايه)
گيت گلم، سو گرا محبت ايده رز.
(مسافرارى قارشيلاماق ايچين قارشى كى قايدان چيقار.)

ابليس (رعنايه)
هيچ مراق ايمه، امين اول، او بنم
اك اطاعتلى قولمدر دائم.
دورما گيت بكا ده فرصت دمنى.
بلكه روياده گورور بيرده سنى.

(استهزالى قهقهه... رعنا صاغ قايدان چيقار. ابن بهين
ايله برابر واصف، آرقاداشى وايكى ئوچ ضابط داخل
اولورلر.)

ابن بهين (ئو گده اولراق طاتلى قهقهه لراه)

های های بویوروک، نه خوش تصادف!
(واصفاه کوجوک ضابطی مسافرله رینه گوستریر)
بیر آرقاداشیمدیر ایشته واصف
ایلرجه اگرچه آیری دوشدیک
قسمت بو، یینه بوگون گوروشدیک

واصف (ابن یمینه)

خوشبخت اولاراق زیارتگدن،
گوکارم نه قدر سهویندی بیلسهک!

ابن یمین (مسافرله)

بن، حرب ایدیورکن اوردومزده
گوردمسه بش اون سهویملی سیما
واصف، شوکو گوللو، شانلی ضابط
بیر ییادیزه بگزینیوردی ثابت.

بیرنجی ضابط

دنیانی صاران شو قانلی غوغا
بیر خیلی بیگیتلر ایتدی پیدای
یوق شبهه بو دورلو نوجوانلر
اولدوقجه دگهرلی قهرمانلر.

ابن یمین غوغاده قولای موفق اولمق،
طالع و جسارت اولسون آنجاق.
(اوتورورلر.)

بیرنجی ضابط (یاریم سرخوش ابن یمینه)
یا هو، بو ناصیل دوگون، ضیافت؟
مسجدمی بویا که بزم عشرت؟

ایکنجی ضابط

گیرچک بونه؟ اوینایوب چالان یوق،
بیر نشئه له نوبده ذوق آلان یوق.

ابن یمین دور، هپ اولور، اونسز اولماز البت،
ایصمار لامیشم گلیر بوساعت.

چاووش (گلیر، عسکرجه تمنا ایدر)
رقاصه لر امره منتظر در،

ابن یمین گلینار نه وهت، همهن خبر ویر.
(چاووش چیقار)

بیرینجی ضابط

گلینار نه وهت ده گیشسین احوال،
گولسون آراجیق پری آمال.

ایکجی ضابط

تام بٹر سنه در که راهب اولدوق،
جدیت ایچینده هپ بوغولدق.
(رقصه لر داخل اولور)

ابن بهین (چالقیچیاره)

چال، هایدی چال، ایتمه فوت فرصت!
چال، دورما سنگرر ایشه نوبت،

نرینجی ضابط

چال، صیز لایب اینگله سین اوتلار،
چیرینسین اونگله هپ گو گوللر.

ایکینجی ضابط

چال، مجالسه ذوق ونشئه گلسین،
چال، تائولولر ده رقصه گلسین.
(چالغی باشلار، رقصه لر آشاغیدا کی شرقی بی هم
آهنک اولاراق سویله ر ورقص ایده رلر)

شرقی

هرشی سنگدر ای غافل انسان!
گلگون شفقار، ره نگیلن چیچکلر.

هرشی سنګر ای جاہل انسان!
بارلاق گونشیر، دابر ملکدر.
یا لکیز سنک، یا لکیز سنک هر دورلو نعت؛
گنجاک، گوزلک، عشق و الفت، هر سعادت.
سور دائم ذوق و صفا، فوت ایتیه فرصت،
بیر گون گلیر اصلا ثمر ویرمهز ندامت.

بش گونک عمرک رؤیایه بگرهز .
دال عیش نوشه هیچ کلمه هوشه،
دائم گول، اگلن اولما مکدر،
ایچ باده هپ گل جوش خروشه.

سرمست عشق اول ای گوزوم، قسوت نه ازم
بیر گون گلیر، اذن چیقار ذوق خرابات
آل نشئه هرشیدن نه وهت، غفلت نه لازم،
بیر گون گلیر، اذن دوشهر پیمانہ هیات!

(رقص یتمک اوزرد ایکن عارفه برابر الی سلا حلی
ایکی قانون داخل اولور).

بیرینجی قانون (کسکین و آمرانه بیر طور ایله
رقاصه لره)

ساکت، داغیلک!..

(موسیقی صوصار، رقاصه لر ایکیشه، اوچه ر سالونی
ترک ایده لر)

ابن یمین (حیرتله قانون لازمه)

نه در بو رفتار؟

عارف (ابن یمینی گوسته ریر)

تام کندیزی، ایشه! آه غدار!

ابن یمین لاکن جکیلیرمی بو حقارت؟

(سلاح چکمک ایسته ر)

بیرینجی قانون

هپ نافله بونجه غیظ و حدت،

الان سنی ایستیور حکومت.

گل!..

بالیدیر ایتدیگک خیانت.

عارف

(ابن یمینی آوب گوتورورلر، عارفله مسافرلر ده برابر چیقار.)

واصف (اڭ آرقادا قالير، كوچوك ضابطه)

باق، شيمدى ده فوت ايدياسه فرصت،
دائم قاليرم وصاله حسرت.

(صول قابيدان گيرمك ايسترلر، رعناقار شيلارينه چيقر،

واصف پرستشكار بيرطور ايله)

رعنا، رعنا! سه ويملى آفت!

گل، دورما آمان ايدياسه غفلت

مطابق سنى محو ايدەر شوخائن،

اولماز داها قورتولوش سنگچين.

رعنا (سه وينج ايله)

واصف! گيدهلم...

(متردد)

فقط بو مشل،

هيپات، بولونما ديقجه قاتل...

واصف (سوزيني كسهرک)

سن گل، بولونور او بير گون البت.

ابليس (گليير)

رعنا، داها دورما، ايسته فرصت!

رعنا لا کن بابام!..

واصنف آه گل، آمان گل!

(چيقارلر)

ابلييس گيت، گيت داها دورما، آرتار نه نكل،

عارف (داخل اولور، صوڭ درجه ممنون)

خائن ياقالاندى اڭ نهايت.

ابلييس (ياريم قهقهه ايله).

عشق اولسون، نه ودهت بويوك مهارت.

عارف رعنا هانى؟ سويله گلسين!..

ابلييس افسوس.

يئر ضابطه اويدى گيتدى...

عارف (چياغين)

آه صوص!

بلييس (ايله اونڭ اوموزينى اوقشار)

ياهو! بانا باق، شاشيرما اصلا،

رعنا، او ملك الكده حالا...

عارف (بویوؤ بیر تالاش ایله)

بیر سویله نه سمته گیتدی اونار؟

ابدلیس (قاییدان اونار گیتدیگی طرفی گوستریر)

باق، قارشیده ایشته خورمالیق وار...

عارف (سوزینی کسه رک)

بیلدیم، یتیشیر، او بللی بیر یول

(در حال دیشاری فیرلار)

ابدلیس گیت دورما!...

(استهنالی قهقهه)

فقط یازیق؟.. امین اول

بکله ر سنی بیرینین جنایت،

ایزاه ر سنی بیرینین فلاکت.

(قهقهه...)

پرده

ئۈچىنچى پردە.

صحتتە ايلك پردەدە اولدىغى كىبى اختيار شىخك چارداغىنى
قولبەسىنى گوستىرير. شىخ دىشارىدە، چارداغىك آلتىدە
تسپىح چكەرك دالوب گىتمىش...

صوڭ بەار، ئوڭلە، سىلى هوا...

خاور (يارالى ضابطك آلتىدە كى وقولىندە كى صارغى بى
آچار)

چوق شكر، ايشتە ھپ صاغالدى ياراڭ،
باق ناصىل مرحمتلىدىن يارادان.

يارالى ضابط

آه صاغالدىقچە آرتيور كدرىم،
بنى محو ايليور دوشونجەلرىم.
يادە گلدېگچە عائلم، يوردىم،
صارصايلير استراحتىم. اويقوم.
ھلەسن، آهسن! سنك كدرك
بندە پىر اينز براقدى خىلى دەرىن؛

چونکہ يالگيز بنملہ اوغراشاراق،
عاقبت دوشدک عارفگدن اوزاق.

خاور هيچ مراق ايسته مهز، خاير حاشا
بانا سن مانع اولمادک اصلا.
شوقضا دوغدى بيرتصادفدن،
بني طالع آيىردى عارفدن.

(بوصيرادا ايکى تورک ضابطى گلير.)

اختيار مرحبا،

بيرينجى ضابط مرحبا اُفندى بابا!

ايکينجى ضابط

قولبه گزده صو وارميدير عجبيا؟

اختيار واردر البته، همده خيلى سرين،
بويورک، بير قدرده راحت ايدک.

(ايچرى گيره رلر، اختيار صودو کوب وويرير. خاورله

يارالى ضابط بير گوشه يه صيقلوب دورور).

بيرينجى ضابط

بک صيجاق، قالمامش توان آرتيق،
ايريلوب اوردودان فنا صوصادق.

(آلنك ترينى سيلوب صودن ايچهره. اختيار ايکينجى
ضابط ايچين ده دو کوب ويرمک ايسته ر.)

ايکينجى ضابط

دور بابام، دور، آمان رجا ايده ريم.

(کنديسى دو کوب ايچهره)

بيرينجى ضابط (يارالى ضابطى سوزه رک)

بنا باق اختيار، شو ضابط کيم؟

اختيار بيراسير ايسته اوردودان آرالى،

خاور کيمسه سز بير زواللدير، يارالى.

ايکينجى ضابط

بير لهستانلدير بو يا بير روس،

بيرينجى ضابط

کيم بيار بلکه، بلکه بير جاسوس.

يارالى ضابط

عفو ايده رسک، خاير نه بير روسم،

نه اريم بن، نه کيرلى جاسوسم.

بير مسلمان، قازانلى بير تور کم،

بنجه بير يا حيات يا خود تولوم.

بیرینجی ضابط

باشقا ملتن اولمش اولسايدك،
يينه ممكندى عفوك... آه آزغين!
تورك اولوب تور كه آتش ائمهك ايچين
يالگيز بير جزايه لايقسك:
اوده اعدام...

خاور

(تلاش و هيجان ايله)

آمان، افنديم ائنان،
او دگيل ئويلاه صوچلو بير انسان.

اختيار

خاير اولاديم اولمايك عصبى،
باشقا، بك باشقادر اونك قلبى.

دارالى

ضابط (آجى قهته لرله)

نه توخاف! تا كوچوك ياشيمدن بن
ملتمچين ظفرلر ئوزلر كن
ايشته طالع! بنم آصيام ايچين
شيمدى سيز حكم ايدهرسگيز، لاكن
سيزه بن ويرمك ايسته مم زحمت...
(درحال جيبندن بير تابانجا چيقارير و كندى قافاسنى
نشان آلير).

خاور آه آمان!..

ايکينجى ضابط (اونك بيله گينى ياقالار)
دور، تلاشه يوق حاجت.

اختيار آه چيلغين، بوتون جهان چيلغين!
بو گونك آرقاسنده يوقمى يارين؟

(بو صيرادا بيرقارا عرب ضابطى گلير، ممنون ولا ابالى
قهقهه لرله گولمگه باشلار)

بيرينجى ضابط

نه ايميش آرقاداش، نه وار نه خبر؟
وارميدير يوقسا باشقا فتح و ظفر؟

عرب ضابطى (داها چيلغينجه قهقهه لر)

بيتدى آرتيق بوتون سفربرلك،

بيتدى هم قهرمانلق، عسکرلك.

ايسته راحت زمانى گلدى بيزه،

دؤنيور اوردو كندى ئولكه مزه

بيرينجى ضابط نيچين، آنگلات نيچين بو؟

(اطرافه) آه جاناوار!

عرب ضابطی

آچیورمش حدودی بولغارلار،
کوکب طالع ایله مشده افول،
انگلیزرلرله ولمش استانبول
(هر کسده تاثر و حیرت)

یارالی ضابط

صوص یتهر، آه خائن آلچاق، صوص!

عرب ضابطی (استهزالی و ممنون قهقهه ایله)
سانکه بن صوصدم، نویله در افسوس

بیرینجی ضابط

بو حریف ایشته دائما بایقوش

ایکینجی ضابط

ظن ایده رسهم اوهمده پک سرخوش

یارالی ضابط (سینیرای و قیزغین)

آه عرب؛ جسمی، روحی، قلبی عرب،
همده ممنون نه در بو حاله سبب؟
(آجی قهقهه دن سوگرا)

يا؟ او سرخوشمى؟ يوق، اينانما خاير،

ايشته!

(در حال قلبگناه هندن نشان آليز، طابانجا آچيلير)

عرب ضابطى آه!

(دبیه صول اليه ياراسينى دوتار، صاغ اليه جبيندن

طابانجانى چيقاروب قارشى قويماق ايشته رسهده موفق

اولاماز سلاحي خدته بر طرفه آتار و اظطرابلر ايجينده

ترك حيات ايدهر)

يارالى ضابط

ايشته باق ناصيل آيلير؟

(بوصيرادا ديشاريدان ابلسيك ممنون و سوره گلى

قرهقه لرى ايشيديلير).

اختيار سن نه ياپدك، نه در بو حال او غلوم!

يارالى ضابط

ساده، بير بايقوش آغزى صوصدوردم.

(ضابط امره)

بير قصور ايشته، بولسا گز حقسيز،

بنى اعدامه شيمدى حقليسگز.

(الينده كى سلاحي تقديم ايدهره.)

بیرنجی ضابط

(سلاحي رد ايله)

بو خبردن سهوينجی چوقدی اونك،
اونا لایقدی مرده بیر قورشون.

ایکینجی ضابط

(استهزالی تبسمله)

پك يورولمشدی حربدن، ألبت
ایتمك ایستهردی بیر قهر راحت.

یارالی ضابط

داها دورمق خطا، همهن گیده لیم،
بو خبر دوزده اولسا فرض ایده لیم
بیر مجاهد دوزرمی عزمتدن؟
آه بن شیمدی ئوامك ایستهرکن
یاشامق ایستهرمده بیر مدت...

بیرنجی ضابط

بیز یاشارساق، نه ووت یاشار مات.

(بو حالدده دیشاریدن آشاغیده کی مارش ایشیدیلیر.)

مارش تورك اوغلو سوزيندن دونمهز،
محو اولورده سوروكله نمهز،
هپ يو كسه امك ديلهر، نه نمهز،
چارپيشير ياشار.

يوردمزك آرسلانلري،
ايزله دورور دوشمانلري،
فورطينالى ده گيز وارى
هپ جوشوب داشار،
انگين فضا چارداغمز،
آل شفقتار بايراغمز،
قورقو بيلمز او يماغمز،
حق ايچين قوشار.

ايكينچي، ضابط (مارشى دينله ديكدن سو گرا هرايكيسينك
قولدن دوتار)

گيده ليم، يوق گجيكمه نك نمرى،

يارالى ضابط

گيده ليم حقه دوغره، آرش ايله رى!

(گيده رلر)

اختيار (يولدن كيچن بير نفره جنازه يي گوسته رير)

او غلوم، بانا يارديم ايله بير آن،

خاور (مرحمتي و متأسف)

بير هيچله زواللي اولدي قربان.

اختيار يوق كيمسه ده مرحمتله وجدان،

انسانلغي هپ اونوتدي انسان،

(جنازه يي قالد يروب گوتورورلر)

خاور (يالگنر)

ابليس او يوب ده اهل عالم،

هپ ير يوزي قانلي، جمله سرسم...

ابليس (بركوشه ده آغ صاقل عابد قيافتنده گورونور، ياريم

قهقهه ايله.)

انسانده كي نفس شومه دائم

ابليس اولور آنجاق اولسا حاكم.

(بو صيراده واصفله رعنا تلاش ايچينده گليزلر.)

رعنا الله ايچين ايله يك عنايت،

ايزلر بيزي بير ييغين فلاكت.

واصف

(اعتناسینز)

یون قورقویه احتیاج...

رعنا

امان دور!

ترك ایتده عنادی اولما مغرور.

باو، آرنا داشك چوجوقلغندن

بیر قورشونه اوارسی شیمدی قربان.

واصف

هر دورلو قضایه راضی یم بن،

قورقمم فقط نریله بیر دنی نن.

خاور

کیمدر عجبا او خائن، آلیچاق؟

رعنا

خاور اونى صورما، یر ویر آنجاق.

خاور

آلدگسه ده عارفی آلمدن،

هر یاردیمه ایشته حاضرم بن.

(قولبه یه داخل اولورلر. خاور اونلری دها ایچهری

کیچیرمک ایسته ر.)

ابلیس

(براقماز)

دور گیتمه صاقین، او دورلو یرلر

هپ شبهه یی جاب و دعوت ایله ر.

(قولبه ده کی حصی بیر طرفه چکه ر، اوفاق بیر قاپی بی
قالدیروبده رعنایه)

گیر، هایدی قیزیم شو یرده صاقلان!

(رعنا آشاغی اینه ر، ابلیس قاپاغی ایندیروب تکرار
نوزهرینی حصیرله نورتهر، واصفک قوندرن دوتوب
اورمانی گوستهریر)

ایشته، ساناده گنیش بیر اورمان!

(بیر طرفه چکیلر لر، غایب اولدوقاری کبی عارف-
فس سز اولاراق گلیر، خور اوناد غرو قوشار، یاقلاشدیغی
صیراده بیردن-بیره کوسگون و ششتمین بیر طور ایاه
نور کوب گیری چکیلیر.)

عارف خاور باا باق، زواللی خاور!

بیر سویله نهدر بو حل مضطر؟

آغوشمه قوشمق ایستیور کن،

نور کدک نه ایچین شو سرسریدن؟

خاور قوشدم سانا سه و دیگیمدن، اما

باقدم که سویلمینار اصلا

لايق د گيل اولمغه هم آغوش.
ئور كدم ده چكىلدم ايسته مدهوش.

عارف آرتيق تيشير بو سرزنشمار،
عفو ايله، قصوره باقما خاور!

خاور خاور سانا ايتسه ده پرستش،
هيپات دونه رمى بيرده گيچمش!
اولدك سنه لرجه هپ انيسم،
بسا ندى سنكله فكر و جسم،
كولگه ك كيبي هپ پيشكجه قوشدم،
عشقكله قاناتلانوب ده اوچدم،
لاكن بنى بير نگاهه صاتدك،
بيردن بيره هپ اونوتدك، آتدك.
عارف! نيه صوصدك آه بويله،
بير سويله، دوشونمه سويله، سويله!

عارف صوصمق اوده باشقا دورلو فرياد،
هپ بىلگيم اولدى سانكه برباد.

خاور بن هيچ، او زواللى اختيارى
بير لحظه دوشونمه دكده بارى.

عارف . دور، قلبمی بیرده یاقما آرتیق،
عارف فقط اتحاره لایق...
بندن بابا گه سلام ایدهرسك،
« گلمشدی ده شیمدی گیتدی » دیرسك.

(گیده جك اولور)

خاور لاکن یینه هانکی بیر دیاره؟
عارف بیر هیچلگه دوغرو بیر مراره.

خاور (بیر آز یاقلاشیر)

هیچلک سه مرامك ایشه خاور!
قولبه م دخی بیر مزاره بگزهر.
یوق گیمه، بابام گلیر بو ساعت،
دور بیر ویره ییم خبر... (گیده ر)

عارف نه حاجت!

بن یرلره گیچمك ایستیور کن،
بیلمم که نه بکلیور او بندن.

(جیبندن یاری دولو بیر راقی شیشه سی چیقاریور.)

اوف! غمباریمه تسلی اول سن،
هر دردی اونوتمق ایسته رم بن.

(صوك داملاسنه قدر ايچوب شيشه يي بير طرفه آتار،
اطرافى سوزديكده گوزينه ايليشه ن طابانجا يي يردن
آلير، قورشونلرينه دقت ايدەر. بو حاللري کناردن سير
ايدن ابليس ايسه ممنون و استهنالى قهقهه لرله گولەر.
عارف دالغين و سينيرلى بير طورله كندى آلتى نشان
ايدەر، ياقلاشمقده اولان ابليسى گورونجه شاشيروب دورور)

ابليس ياهو! بانا باق، نهدر بو حالت؟
پارلار كيبي گوزلر گده دهشت.
دور، سنده وار ايسته صاقلى بير حال،
هم ظن ايدهرم مراقلى بير حال.
عاشق ميسك اوغلوم، آچ نه سويله،
البت بولونورده بير وسياه.

(كندينه اشارتله)

بير چاره آرار شو بير حكمت،
وار بنده نه وهت - بويوك كرامت.
عارف هيچ صورما، باشيمده ماجرا چوق،
درديم - كدريم بويوك، دويان يوق.

بیر آفته، بیر نگاره اویدم،
بیر غمزده لی عشوه کاره اویدم،
افسوس او بنمله گو گای بیر کن
بیر لحظه ده آلدیلر ایلمدن.

عارف لاکن نه توحاف، او نزلی آفت
ایتمش سانا النجا بو ساعت.

عارف ای مرشد پیر، عنایت ایله،
اگله نمه بنمله سن ده بویله.

بن چکدیگم اضطراب و محنت
یتمه زمی، بو سوزلره نه حاجت!

هیئات او ملک او شعر پران
ممکن می انیسم اولسون آلان.

ابلیس بیر یانده دوروبده بکله، درحال
پارلار ساناده پری آمال،

(قولبه ده داخل اولور، حصیری بیر طرفه آتار.)

عارف (بیر گوشه ده بکله ر)

گورسه م اونی بیرده، بیرده گورسه م...

ابلیس دور، سویله مه! ..
(قاپاغی آچار، باشنی قالدیران رعنایه)
آه نور دیدم!

حالك نه قدره رده غملى، كوسگون،
بیر شی بیمك ایسته مه زمی گو گلک؟

رعنا لطفاً آزاجیق صو ویر..

ابلیس (بوش دستی بی آلیر.)

بك اعلا،

یوق دستیده هیچ صو، یوقمش اصلا.
صاقلان یینه هایدی، گورمه سینلر،
صاقلان باقایم نه اولدی خاور.

(قاپاغی ایندیریر و ئوزه رینی حصیرله ئورتهر، قولبه دن
چیقازار.)

عارف (ابلیسك آياقلىرىنه قاپانیر، صوك درجه هیجانلی)

بیر خضره می، یاملك میسك سن؟
یالگیز بونی ییامهك ایسته رم بن.

ابلیس هیچ صورما، اوسری شمدی صورما!
گل، گل بهری، بك یاقینده دورما!

(عارف متردد آديمارله بير قدهر چكيليير. ابليسيك
اوزاقلاشديغنى گورونجه تكرر ايچرى گيره. حصيري
قالديرير بو صيراده خاور گليير)

عارف (سندھ ليھرك)

گلدك مي؟

خاور نھوت...

عارف (سرخوشجه و استهنزالي قهقهه ايله)

نھ خوش تصادف!

خاور عارف! نھ آراسك اوردھ عارف؟!

عارف صاقلانماده بورده بير مجوھر،

گوگلوم اونى شيمدى بولمق ايستھر.

خاور هر سويله ديگك بيرھر معما...

يوق، اوردھ. بير نويله شئي، يوق اصلا.

عارف وار، وار اومزار ايچينده بير حور.

ظلمتده ياشار اونجم پر نور،

قومرال صاچي سانكه شعر منشور،

انسان اوليور گورونجه مسحور.

خاور عارف! نه چایق د گیشدی حالک؟
بیلمم که نه در سنک خیالک؟
(بودروم قاپیسنک ئوزهرینه چیقاراق مانع اولمق ایسنهر)

عارف (سر خوشجه بیر قابالقه ایتهر)
چیق گیت، یتیشیر؟..

خاور (سینیرلی)
خایر بو ایودن
سن گیتمه ایسک فقط، ده گیل بن.
(تبدیل طور ایله)
یوق گیتمه، نه ووت قال، آه لاکن،
لاکن اونی هپ اونوت!..

عارف (سر خوشجه قهقهه ایله)
نه ممکن!؟..

خاور یوق، یوق اونی هیچ براقمام اصلا.

عارف سن اسکی عنادک ئوزره حالا!

خاور بیر کره دوشونده، آه غدار!

عارف (شدتله باغیریر)
دفع اول، داها ایتمه فضله اصرار.

خاور سرخوش می، نه ساك؟.. گل ايشته اول
محو ایت بنی اولماييمده انگل.

عارف (صوڭ درجه حدت و نقرتله ایتەر)
دفع اول، دیدم...

خاور آه ادبسنز، آلچاق!

عارف (وحشی بیر هجومله بوغازیندن یا قالا یوب بو غار.
ابایسده آلچاق و ممنون بر قهقهه...)
آل!.. ايشته.. بودر جوابك آنجاق..

(خاور اضطراب و دهشتلر ایچینده ابدی بیر
سکوت و واریر. عارف نوزهرینی بصیرله نورتەر، اوفاق
بیر دوشونجه وترددن صوگرا بودرومك قاپاغنی آچار)

رعنا (حیرتله باشنی قالدیریر)

سنمیسك عارف؟

عارف (اونك الندن دوتوب چیقاریر)

چایق اول، دورما گل!

رعنا (آرقاسی جنازه یه اولاراق)

نیرده. ایدك؟

عارف

(صبر سز)

گل گیده لیمه، صور ما گل!
گل، چایق اول، گر چه سن آتدک بنی،
عارف اونو تماز سنی، آتماز سنی.
گل گیده لم گامه دن ابن یمین...

رعنا

(بودرومه اشارتله)

گلسه ده ظنمیجه بو یر پک امین...
عارف بورده دورولماز، چکیلوب قاچمالی،
قاچمالی، وحشتدن اوزا قلاشمالی...
(هر ایکیسی تلاش و اضطراب ایله اوزا قلاشوب)
گورونمه ز اولور.)

ابلیس

(سوره کلی و شدتلی قهقهه لرله)

قاچمالی، البته اوزا قلاشمالی،
باشما جنایتلره یا قلاشمالی.

(قهقهه)

سینر نه قدر بدن اوزا قلاشسه گز،
یر دگیل، افلا که اوچوب قاچسه گز،

قارشىلاشوب بىرلەشپىز دائىما،
آيرى دە گىل، چۈنكى بىرز دائىما،
(ايچرى گىرەد، قاپاغى ايندىروب ئوزەرىنى حصيرلە ئورتەد.)
ابن يەمىن (قارا چاوشلە برابر گلېر، آلتىك تىزى سىلەر،
كىندىنە اشارت ايدەرك قەقە ايلە)

بىر قوجامان اوردويى اغفال ايدەن
عاجز ايمش سانكە كوچوك حياەدن.
(استەزالى قەقە)
حبس ايدە جكمش بنى ئوچ سىرسى!..
(قىزغىن)

دور بولايىم بىر شو ادبىزلىرى،
آگلاتىرم اونلەرە جرئت نەدر،
(جىيىدن بش-اون آتون چىقاروب اويناتاراق)
صاچدىغم آتوندىكى قوت نەدر.
(دىشارى چىقمەقدە اولان ابلىسە)
ئەى! بانا باق، نىردە بىزىم اختيار؟
ابلىس شىمدى گلېر، يوقسا بىر امرى وار؟

ابن یحییٰ دورما، همهن بول، اونا وار چوق سوزوم

(قولبه یه گیره، خاورک جنازدسینی گورونجه)

آه اونه، یا گلش گوریورمی گوزوم!؟

(ابلیسی یا قالیوب النده کی سلاح ایله تهدید ایدر)

وار شو جنایتده یقین بیر سبب،

سویله، اونک محوینه کیمدر سبب!

(ککه لهر)

ابلیسی

بیلمم ایتدیم، خایر، افسوس. نه وودت...

(تبدیل طور ایله)

هپ شو دنی وحشته باعث فقط...

(سکوت و تردد)

ابن یحییٰ کیم عجیبا، کیمدر اوخاین، رذیل؟

ابلیسی عشوه لی رعنایه اویان بیر سفل.

ابن یحییٰ نیرده در اونار؟

ساووشوب گیتدیلم.

ابلیسی

شیمدی. نه وودت شیمدی فرار ایتدیلم.

ابن يمين ايسته بو دهشتلى خبر پك فنا ..
(دوشونور)

اختيار (گليز، خاورك جنازه سنى گورونجه)

آه اوننه، ايواه نه اولمش اوناه؟

(مايوس و شاشتئين باقىشلارله جنازه يه يادلاشير .
قوللارنى گوگسندە چاپراز ايدەر، تيتريك و آجى
بير فرياد ايله)

سويلاه، آمان سويلاه ملك خاوريم!
كيم؟ .. سانا كيم قييرى، آمان سويلاه كيم؟
(قوجا قلوب ئوپەر.)

دوندى قارانلىق گيجه يه گوندوزوم،
اوف، داها فرق ايتميور اصلا گوزوم.
(تبدیل طور ايله)

ترك ايدەرك بينر بوتون انسانلرى،
مسكن ايدىندىك فقط اورمانلرى؛
گورميهلم تامدى وحشتى،
ظلمى، جنايتلرى، سفلىتى،

قاچديغمز قهر و فلاكت ايزى
بولدى، ئەووت بولدى نھايت يىزى.
(سېنىرلى و چىلغىن)

آه، كوپوردىكجھ شو خائىن بشر،
ير يوزى دائم قوصاجق ظلم و شر.
مذبحه دونمشرده بوتون كائات،
غىرى چكىلەز شو ماوت حيات.
(اطر اقدە كيارە، قىزغىن)

ياسىز؟! .. اى انسانغى تحقير ايدەن
دوينغوسى وجدانى سونو كار! .. همەن
دفع اولك، آرتىق بانا راحت ويرك!
(گوگە دوغرو)

نيرده؟! .. فقط تاگرى بى پير گوستەرك!
آه اونا وار سويلەنەجك سوزلر يم ..
(جنازە يە، آجى فرياد ايله)

ياوروم! آمان نازلى، ملك خاور يم! ..
(قولبەدە كيار پریشان و دتائر آديملرله چيقارلر .
اختيار شدتله آعلار و خاورك داغنىق صاچلر نى قوقلايوبدە

تیترهك اللریله اوقشار، سونمش گوزارینی ئوپهر، حر کتسز
باشنی قورلری آراسنه آلیر. چیاغینجه باقیشارله گوگه
دوغرو باقمقده دوام ایدر. عینی زمانده پرده آغیر
آغیر نه نمگه باشلار.)

پرده

دوردنجی پده

او مانده بیر چیغیه... اطرافدهن ایکی توج کوتوک، غروبه یاریم ساعت وار. پک اوزاقده حزین بیر آهنکله بیر قدرنی یاخود چویار دودوگی - چالینیر. صوگرا آغاجلرک آراسندن سلاح و قوشونلر قوشانمش کویلو تورک قیافتنده ایکی هایدوت چیقار.

برنجی هایدوت طالع بیزه هر نه دنسه کوسگون،
بیر آو آله کچمبور بوتون گون.

ایکنجی هایدوت قسمت نه ایسه گار امین اول،
تمک، بیه جک غم ایتمه، پک بول...

برنجی هایدوت بیلمم بوده بیر حیاتمی یا هو؟
بیر گون بیزه وارمی راحت، اویقو؟

ایکنجی هایدوت (استهزالی قهقهه ایله)

هایدوت و قاچق اولونجا انسان،
خوش گورمه لی بویله حالی هر آن.

(اوزاق ن ایضایق سسی ایشدیلمیر.)

برنجی هایدوت ایصلیق چایور باق آرقاداشلر.

ایکنجی هایدوت (یواہ باقار)

گل، دورما!.. چکیل، چکیل، گلان وار.
(همهن آغاچلغه چکیلیرلر، عارفله رعنا گلیر.)

عارف رعنا! داها دو، یورولدک آرتیق؛

آجسک بیایرم، اوتورده آزجیق

راحت ایدهلم... دوشونمه، گل - گل!

(بیر کوتوک ئوزهرینه اوتورور. النده کی اتمکاه

دولومندلی آچار)

رعنا پک قورقیورم که آرتا انگل

عارف بیایم که نیچین تلاش ایدهرسک؟

رعنا عارف! گیدهلم، دوشون نه دیرسک!

(کنارده ایصلیق چالینی، بیر قورشون آتیلیر رعنا

دیکسینیر تلاش ایله)

قورشون سسی!

عارف شیهه سینر چوبانلر

رعنا یوق، اونلر اینان که یول وورانلر

عارف (لا ابالی قهقهه ایله جییندن بر ره وولوهر چیقاریر،)

هیچ قورقما، یانیمده هم سلاح وار،

هم آلتون نهوت ناصیلده پارلار!

(بیر آووچ آلتون چیقاریر، آلتده اوینادوب جینه

قویار هایدوتلر آرقا طرفده، آغاجلر آراسنده گورونور

حیرتله اونلری دینلرلر)

رعنا نیردهن سانا آگلامام شو ثروت؟

(مغرور قهقهه ایله)

عارف

بیر آرقاداشیمدن اولدی قسمت.

یولداشدی بنمله بیر بهودی،

پنجهمده هلاک اولوب بوغولدی

صراف ایدی، همده خیلی زنگین

(کناردن ابلیسک معالی و استهنزالی قهقهه لری ایشیدیلیر)

رعنا صوص، بیرلکادر بو سوز سنگن چین؛

بش آلتونه قارشى بویله وحشت!؟

(سوزینی کسه رک)

عارف

وحشت دگیل، ایشه بیر جسارت،

لاکن اوده سندن، آه سندن

(رعنايه صاريلمق ايسته ر)

رعنا (گيري چکيلير، سرت بير باقيشله)

دور، بويله نوازش ايسته مم بن

(هايدوتلر اورتايه فيرلار)

بيرنجي هايديوت بيرتيلكي يه باق به! هيچ سنگچين

لايقمي در بويله بير گووه رچين؟

رعنا آه ايسته فلاکت!

عارف ايمه قسوت!

(سلاحني چيقارير، رعنا قولندن دوتوب براقماز)

بيرنجي هايديوت (توفنگله نشان آلير)

آلتونلري وير!

ايکنجی هايديوت (استهرالی قهقهه ايله عارفه)

آمان نه جرئت؟

عارف سيز کيمسگز؟

بيرنجی هايديوت ايسته بوش سئواللر

يز چوللره حکم ايدهن قرالدر،

باش مرکزيمز شو وحشی اورمان

باچ ويزمه لی کيم گيچه رسه بوردان

عارف انساناغي آتد گز می؟

بیرنجی هایدوت ..... کافی!

آلتونلری ویر، بیراق ده لافی

عارف (بش - اون آلتون چیقاریر)

آل! قادی بیر آز بیزیمچین آنجاق

ایکنجی هایدوت (خنجرینی عارفن گو گسنه دایار)

ویر هپسنی

آه!

رعنا

(دییه مانع اولمق ایستهر بیرنجی، قولندن دوتوب
شدته بیر طرفه ایتهر بو صیراده اوموزینده اُسکی
سیاه آتقی - پلاشج - وقارلی، مسلح، ضابط قیلقلی،
قالین بیقلی، گور - قاراصقاللی، زنده و مهیب سیمالی
ایلخان آغاچار آراسندن چیقار.)

ایلخان (هایدوتلره) ادبسنر، آچاق!

(هر ایکسی گیری چکیلوب دو اقلیر. ایلخان قیزغین)

سیزدن داها مرحمتلی قاپلان،

یاهو اوتانکده بیر شو قیزدن.

(عارفانه رعنايه)

عفو ايدك، اونلر ايشته پك جانناوار؛
(اطرافده ايضليق سسي ايشيديلير، ايكي قورشون
آتيلير، ايلخان هايدوتلره)

دورمايك، هايدى بير بقلكده نه وار.
بكيچيلر ذره غفلت ايله مهن،
اله بير آو گيچ رسه سيز گتيرك.
بانا باق، كيم د كهرسه حقسز قان،
(كندينه اشارتله،)

اك آغير بير جزا ويرير ايلخان.

رعنا آه افنديم، نه مرحمتليسگنر،
سيزه قلباً تشكر ايتمه لي ييز.

عارف پارايور چهره گزده فضل و ذكا،
سيزه هايدوت دينيرمي؟.. يوق، اصلا!

(صميمي قهره ايله)

ايلخان

دوغرو، پك دوغرو... هيچ يا كيلماد گز.
دگيلم هايدوت، ايشته بن پالگنر

ایتدم عصیان، بیر عسکری قاچاغم،
یوردیم اورمان، مغاره لر یاتاغم.

عارف بیر سبب واریا؟

ایلخان وار نه وهت، مسکین

بیر عرب ضابط، ایشته بیر خائن
بن آچار کن اونک خیالتی،
باقدم آصدیرمق ایستیور اونی
براقوب اورودو گاهی آه، نه دیم!
بویله هایدو تچه گون گیچره ده دیم

(بو صیراده گیدن هایدوتلر ایکی - اوچ چنکانه

ایله ابن یمنی سلاحسز اولاراق گنیرلر)

ایلخان (اونی گورونجه تانیر)

گل، یاقین گل! آدک نه در؟ سویله

رعنا آه أفندیم!

(رعنایه)

ایلخان

دور، ایتمه یك عجله

(ابن یمنه)

سویله کمپسک؟ آدک نه؟

ابن یمین

ابن یمین

ایلیخان (عارفله رعنایه یاریم قهقهه ایله)

بنی آصدیرمق ایسته‌ین شولعین
ایشته بیر آوکه اینزلهر آوچیسنی

(ابن یمینه)

اولدی ممنون گوگول، گورونجه سنی

(دیزر چو کهر)

ابن یمین

آمان عفو ایت قصورلویم، ایلیخان!

ایلیخان هیچ تلاش ایتمه صایغیسز قاپلان،
چونکه یوق عذره احتیاج آرتیق

(چکانه لره)

سینر نیچین گلدگز؟

بیردجی هایدوت بگیم، آزاجیق

رقص ایده رلرده گوگلگزر آچیلیر

ایلیخان بن دگیل، رقص ایچین اوپک بایلیر

(استهزالی، قهقهه ایله ابن یمینک قولندن دوتوب گوسته ریر)

دوشونور ايشته، باق ناصیل غمگین،

اوینايك نشئه له نسین، آگله نسین

(بیر قیز آشاغیده کی سوزاری اوقور، اویتار)

قانتو بن بیر قیزم هپ روحمی یال دینرلار
گوندوز چیچکلر، گیجه لر ییل دینرلار

قارلی داغ لر بنم،

یشیل باغ لر بنم، 2 دفعه

بنسینز قوشلر اوچماز،

بنسینز گلر آچماز،

دون بیر چوبان سه ودم پونار باشنده،

بیر اکسیگی یوق گوزونده قشنده

قلک آبری سالدی،

بن کوچدم، او قالدی 2 دفعه

شیمدی بنسینز یاشار،

ایرماق کیبی جوشار

اوف بیر قایغی بیلمهز چنکانه یم بن،

گلدن گله اوچان پروانه یم بن،

2 دفة

اونوت ياوروم اونوت
باق ايشته هر بولوت
سويله ر اونوت اونى،
چونكه هيچدر صوگى

(رقص بيتمك نوزره ايكن شدتله گوک گوراهر
ابليس آغاچار آراسندن چيقار)

ابليس (ممنون قهقهه ارله)

بیر لوحه که ايشته پک بگندبم

ايلخان ياهو سنى کيم برافدى؟

بليس (مغرور بیر طور ايله انى گوگسنه قویاراق)
کندیم.

عارف (ایلیخازه)

بیر مرشد اوصاحب کرامت

(ابلیسک الینی نوبه ر)

خوش گلدک، آمان نه موطاو ساعت!

رعنا (دخی نوبه ر)

پورمش سیزی شبهه سز بویولر

ابلیس

(یاریم قهقهه ایله)

یوق، ظن ایدرم که سهو گز وار
داغ، داش، اوچوروم، ده گیز و اورمان
انگل اولاماز ئو گیمده بیر آن
بیر شهر آچوب نا گهانی،
بن طی ایدرم بوتون جهانی

ایلیخان

کیمسک عجبا، سنده که وار بویله مهارت؟

ابلیس

بن هیچله دوغان بیر اولوقوت، اولوقدرت:
بیر قدرت کلیه که عالم بانا بدخواه،
دنیاده اگر وارسه رقیم اوده: آله!

(قهقهه)

هپ دین ایله، مذهبله، سیاستله جهانده
هر فورطنا قویمیشسه، نهودت بن وارم اونده
هر یرده که واردر عظمت، قهر ایله دهشت،
حاکمدر او یرلرده شو قارشیکده کی خلقت

ایلیخان

چهره گده نهودت، نور دها اولماده مشهود،
دپر دم، بن اساطیره اینانسام، سانا معبود

ابدیس

(لاابالی قهقهه ایله)

معبود دگیل، عالمی صارصان اولو موجود؛
موجود دگیل، بلکه وجود عدم آلود

ایدخان اولدوقجه مشوشسهده افکار و مقالک،
بر عابدی پک آندیریور ظاهر حالک

ابدیس رؤیاکیبی هر آن اولاراق ظاهر و غائب

بن شرقده عابد اولورم، غربده راهب

بیر قاضی اولوب، گاه ایدرم فتهلر ایجاد،

بیر مرشد اولوب، گاه ایدرم عالمی بر باد؛

بعضاً اولورم بیر پاپا! جنت ساتارم بن،

عیسا دیریلوب گلسهده قورقار غضبمدن

خالقنده کی هر مسئله، هر نقطه موهوم،

هر فلسفه، هر مذهب و مسلك بانا معلوم

بعضاً اولورم بر چوبان، آزاده بیر انسان،

بعضاً اولورم ظلم و فساد عاشقی سلطان

بیر پیر زبون اولدیغم ائتاده دیلهرسهک

تبدیل قیافته همهن گنج اولورم بن

(صحنه نیک ایشیغی چکیلیب، گوک گورلهر ابدیس او موزینده کی)

عبایی ، باشنده کی سرپوشی و اوزون، آق صاقلنی
قوپاروب-تار صحنه یاریم آیدینلاشیر. ایانک پرده ده کی
عظمت و دهشتیه ، قورقونج و سوره کلی قهقهه لر یله
هر کسی حیرتده براقمش اولور)

اطرافده کیلار (قورقو و حیرتله گیری چگیله رک)
آه، ایشته فلاکت! اونه صورت؟ نه قیافت؟

(اونلره)

ایلیخان

یوق ، ظن ایدهرم، بونجا تلاش ایتمگه حاجت

عارف ایواه! اونا یاقلاشمایک اصلا، اودر ابلیس؛

ابلیس او، نه وهت جمله فلاکتلره باعث

(گیتدیگجه آجی و عصبی حاللر گچیپیر)

(حیرتلی قهقهه لرله اطرافه)

ابلیس

شرقک عصبی جهره سی بیلمه ز که نه یاپسین،

بیلمه ز که صاغیر گو گاره، یاخود بانا تاپسین

عارفه سن هم ال ئوپهر، همده قچارسک، بونه حالت؟

ایلیک ئو گجه محبت، فقط ائک صوگرا عداوت

(خارجدن آجی قهقهه لر ایشیدیلیر)

ايدلخان بو ناصيل قهقهه؟ كيمدر او، باقك!

بيريديجي هايدوت (يوله باقار)

بير سفيل ايسته، او چيلغين، شاشقين...

(بو حالده اختيار-خاورك باباسى-باشى آچيق اولراق

پريشانحال و مجنونانه بير قياقده آغاچلر ك آراسندن چيقار،)

اختيار (هيجانلى و چيلغينجه بير فرياد ايله)

آه، بيلمم كه بو عالم نيرهسى؟

بانا بير سويلاه جهنم نيرهسى؟

شو سونوك قلبمه آتش ديلهرم،

آغلامق ايسته رايكن هپ گولهرم.

(چيلغينجه بير قهقهه دن صوگرا)

آه، خاور! سانا كيدى قييدى گلم!

بن د روركن سانا لايقمى ئولوم؟

اونلر، ايواه، او سفيل انسانلر،

قلبي وجدانى سونوك قابلانلر؟...

(سوزيني كسهرك)

ايدلخان

سويلاه، آج سويلاه بيلينسين دردك،

او سونوك قلبى ايصينديرمق ايچين

نه ديلهرسن ياپارم، ايمه كدر...

اختيار انتقام ايستهرم، آنجاق بو قدهر!..

ايلخان سويله كيمن؟ عجبيا كيملردن؟

اختيار تا گريدن، ييرتيجي سرسماردن،

شو باتان قانلي گونشدن، گو گدن.

هيچلگك قهقهه سندن... .

(گو گه طوغر) اي سن!

سن كه فخر ايمه ده سن عدلگله،

بو نه خلقت، بو نه حكمت سويلاه!

(معنالي قهقهه ايله)

ابليس

فضله، هپ فضله بوتون قهر و نياز،

ئوزولوب دورما، او هيچ آلديرماز.

يير چو جو قدر كه، او يك بي پروا،

يير او يونجا قدر اونگچين دنيا؛

هم ياپار، هم ده قيرار اگلنه رك.

(قهقهه)

بوده يير باشقا مراق اولسا گرك... .

ايلخان يير خيال ايسته - محال اولساده - بن

تا گري اولسايدم ا گر، گيرچك دن

يا بو انسانلرى خلق ايتمەز ايدىم،
اگر ايتسەم، ياشايردم دائم
شاد و مسعود... اوده اولسايدى مجال،
ياقاراق، ھې كۈل ايدردم درحال.
(قەقەھ)

سانكە سرسم ياشايشدن نە چيقار!؟
بىجە بالمرە بوتون انسانلر
ھې گوزەل اولمالي، ياخود چىر كىن،
ھې فقير اولمالي، ياخود زىنگىن،
ھې حكيم اولمالي، ياخود نادان،
ھې ملك اولمالي، ياخود شيطان.

(يارىم قەقەھ ایلە)

ابليس

سنى پك آلداتىيور حسيات؛
ئويە يكرنك اولاراق گىچسە حيات.
بىقار انسان ياشامقدن يورولور،
ياشايش بلكەدە معناسز اولور.

(مضطرب)

اختيار

بانا امداد ايدك، ايواه امداد!
امر ايدك شىمدى بولونسون جلااد.

ابلیس بولونوب گلسه او خائن عجبیا
نه یاپارسک؟

اختیار ویریرم دورلو جزا،
دیدهرم، پارچالارم، محو ایدهرم.

ابلیس استهنزالی قهقهه ایله
بن سن اولسام، اونی هپ عنو ایدهرم.
ابن یوسف دیری اولسایدی، نهوت^ش
اوده عنو ایتمه گی ایستهردی فقط

اختیار آتدم انسانغی، اولدم جاناوار،
انتقام ایستهرم، آنجاق بو قاندار!...

خاورک خیالی (گورونور و چکیارب گیده)
انتقام!..

اختیار ایشته، او، دلبر ملکیم!

گیمه دور، بنده برابر گلهیم.
(چیلغینجه قهقهه لرله اونی اینرلر. ایصایق سسی
ایشیدیلیر.)

ایدخان گور او کیمدر؟

(* یاخود: شیمدی عیسا دیری اولسایدی، نهودت،

بیرنجی هایدوت (یوله باقار)

اوده بیرباشقا یگیت،

(ابن یمینی گوسته ریر)

بونا دوشمان کسین بر ضابط... .

(واصف و ابن یمینیك چاوشی ایکی نفر باشقا

هایدوتله گلیر)..

(واصفه)

ایلخان

گل، یاقین گل!.. عجباً سویله نیچین

بونا کین بسله یه رک اینرا رسک؟

هیج مراق اتمه عزیزیم، بوراسی

ایشته هایدوت و قاچاقلر یواسی!..

سویله هپ سویله!..

رعنا

(رعنایه)

واصف

شو ظالم خونخوار

بابانک قاتلی اولمش...

(ابن یمینه) جاناوار!

رعنا

(یانینده کی عسکره اشارتله)

واصف

بانا آگلاتدی شو صادق عسکر،
(جیسندن ایکی مکتوب چیقاریر)
بو کاغذلر دخی اثبات ایلهر.

رعنا آه امان!..

ایلهخان ایسته مز آرتیق هیجان،
یرده قویماز قانی عادل یارادان.

ایلهیس (استهزالی قهره ایله)

نه ووت، ازسه کده، ازیله کده نه ووت،
بینه عادلر او مدهش قوت؛

رعنا (قویتمس کوچوک بیر ختجر چیقاریر، ابن یمینی
یارالامق ایستهر) قارا افعی!..

ایلهخان (اونک أینی یاقالار)

اونا آل وورما، صاقین!
داها خوشدر یارا باغلارسه قادین.
اونی ئولدورسه شو معصوم آلر،
جان چکیشدی کجه اینان روحی گولهر.
آزاجیق بکله بولور شیمدی جزا

ابن یمین آه بگیم!...

(نوبتچی به)

ایلیخان

آل شونی، سویله تمه دها.

(ابن یمین نوبتچی نٹ گوسته ردیگی یرده چکیاوب
دورور، بو صیراده اصلیق سسی ایشیدیلیر، مختلف
فیاقلی دورت-بش قاجاق نو گلرینده بیر پاپاس، بیر
خاخام، بیر ایرانلی شیخ و ایرانلی قیافتینده اختیارجه
قارا چارشافلی خسته بیر قادین، اون یاشنده قانبور
قاشاری دو کولموش گوزاری معیوب، سقط بیر چوجو-
غک آلدن دوتمش اولدیغی حالدده گلیرلر.)

ایلیخان (اونلری گتیرن نوبتچیلردن بیرینه)

شو حرینلر عجباً کیم؟ سویله!

نوبتچی

(بیردر-بیردر گوسته ریر)

شو پاپاس ارمیندر، وقتیه

ارمنستانه داشیرمیش قورشون،

همده انجیل دییه!....

ايلخان (استهزالی قهقهه ايله اونی اونك او موزینه قویاراق)

یا!.. عشق اولسون.

نیره دن آلدك او حسیاتی،

ویردی انجیل می بو تعلیماتی؟

(خاچ چکهرهك)

پاپاس

آه! صوچم وارسه ده، عفو ايله بی.

ايلخان بکله، دور، شیمدی بولور حق یرینی

(نوبتیچی اونی ده ابن یمنیک یاتته گوتورور،)

ايلخان شو حریف کیم عجباً؟ هم نه عبوس...

نوبتیچی بو، فرانسز طرفدن جاسوس...

عربستانی کوپوردهن شو آدم

بیر یهودی... صانیرم هم ده خاخام...

ايلخان (ایله اونك صیرتی او قشار، آجی قهقهه ايله)

بوده توراته اویان بیر دجال!

(آیاقلرینه قاپانیر)

خاخام

آه، أفندم!..

یتیشیر، قالق. آبدال!

ايلخان

(اوده قالقوب پاپاسك، يانته كيچهر. ايلخان نوبتچي يه)

ييلديك آرتيق، بو، سياست گود ميور؛

(شيخه اشارتله)

يا شو عمامه لي شيطان نه دنيور؟

نوبتچي انگليز دلاليدر، ايرانده

نشر افكار ايديور مش...

ايلخان . . . . . عجببا!؟

شو دني مسلكي بير سويله خوجام،

هانكي قران سانا ايتمش الهام،

(يالوارير)

شيخ

بني آلداتي بگيم؛ نفس حرص،

چالدي وجدانمي خاين ابليس.

(قيرغين قهقهه ايله)

ابليس

افترا!.. همده نه آبدالجه يالان:

(دينر چو كهر)

شيخ

آه، آمان!

ایلیخان

(چیزمه سیله رد ایدەر)

صوص، یتەر آق باشلی بیلان!

(اوده خاخامك یاتنه گیچهر)

نوبتیچی (توفنگیله شیخك او موزینده کی هکبه بی گوستهریر)

دولودور هکبه سی آنون، ثروت،

ابدیس

(قرقه ایله)

اونلارك تا گریسی آنوندر نه وده

خسته قادین (قواندن دوتدیغی سقط چوجوغی گوستهریر،

ایلیخانه)

بگم! الهی سه وهرسك، لطفاً

بیزه یول ویر، گیده لم ایر کندن.

نوبتیچی کر بلایه گیدیورلر بونلر،

شو قادین خسته، سقط اوغلو ده وار.

(بورنی صاریلی چوجوغی گوستهریر)

چورویوب بورنی دو کولمش یارادن.

(اینیلده ایناسنه اشارتله)

بوده هپ ئویله، اینیلده هر آن.

ایلیخان بونجه زحمت نه ایچین مش عجبیا؟

نوبتهچی گیدیورار، آلالر بلکه شفا.

ایلیخان یوق می ایرانده هکیم؟

خسته قازین وار، پک چوق...

دردمیز، مهلك ایمش، چارهسی یوق.

ایلیخان وار، گوزهل چارهسی وار، دور اورادا.

بولونور درد گزه شیمدی دوا.

(اونلرده اولکیلرک یاتنه گیچهره.)

ابلیس (قافاسنی اویناتاراق حیرت و حدتله)

درده باق، ملته باق، نیته باق!

ئولولردن ئولولر فیض آلاجاق!

ایلیخان (اطرافده کی هایدوتاره)

ها-دی آتش!..

(توفنکارک تیتیگی چکیلیر، پاپاس خاچ چکهر شیخ)

ایله خاخم شاشقین بیر حالدده گوزلرینی گوگه دیکهره.)

(مضطرب)

شیخ

آمان الله!..

خسته قادين (تلاش ايله)

بیر دور!

ایلخان خایر اک کسگین علاج ایشته بودر.
باشامقدن داها پک خوشدر ئولوم...

خسته قادين . . آه!

ایلخان حاضر اول: بیر، ایکی، ئوچ...
(نشانجیلر اورتاده صیرایه دورانلری یایلیم آتشیله
قورشونه دیزه رار.)

هیپی . . . . . آه، ایواه!
(دییه یارالی فریاد ايله یره سهریلیر.)

ابلیس (استهزالی و آتشی قهقهه لرله)

خلقت آتشله یاشار کن هیهات؛
بونلر آتشله قیلار ترک حیات.

ایلخان (واصفه، ابن یینیك جنازه سنی گوسته ریر)

بانا باق اینرله مه سه یدکده دمین
اله گیچمه زدی اینان ابن یمین
خیلی ممنونم عزیزیم سندن،
سویله یاوروم، نه دیله رسک بدن.

ابدیس

(رعنايي گوسته رير)

او گوزهل آفته مفتون شو چوجوق.

ايدخان

(واصفه)

ايشته سن، ايشته او... هيچ مانع يوق...

واصف

(رعنايه ياقلاشير)

نيردهسك. سويله نه اولدك، رعنا؟
قورتاران كيم سني؟ بير سويله بانا.

رعنا

(عارفي گوسته رير)

ايشته، قارشىگده...

واصف

(عارفيك آينى صيقار)

تشكر ايدهرم.

عارف (صوئوق بير طور ايله آينى چكهر، مستهزى

تبسمه)

او بنم كندى وظيفه م..

واصف

نه ديريم!

ياپديغك بنجه بويوك بير خدمت.

عارف بو تشكرلره هيچ يوق حاجت.
او بنم كعبه وجدانمدر،
او، بنم سهو گيلى جانانمدر؛
بندن آنجاق قوى او اولسون ممنون.

ابليس (ممنون قهقهه ايله، اطرافه)

ليلي بير كن ايكيلاه شمش مجنون.

رعنا (واصفه، خصوصى)

چونكه سرسمدر او، آلديرما، براق!

واصف (عارفه)

ايسته مز بونجه چوجوقلق، بلانا باق،
يا سنك اولمالى رعنا، يا بنيم.

عارف (اطرافه)

شبهه يوق آه، او گوزهل در يتيم
بندن آيريلسا حياتيم بيته جك؛

(واصفه)

اونسز الك طاتلى تسلى ئولمك...

(رده وولوه ريني چيقارير)

ايلخان هيچ تلاش ايتمه عزيزيم، بير دور!
ياقالم سهو گيلى رعنا نه ديور.

(عارفه)

رعنا

سن بنيم اسكى پرستشكاريم،
(واصفى گوسته رير)

بو ايسه اڭ يگى بير دلداريم؛
حقى افسوس ايدرمه م بن انكار،
چونكه تاگريمه بنيم عهديم وار.
بولسا هر كيم بابامڭ قاتلى.
هيل كه ممنون ايدهر آنجاق او بنى.

(واصفه اشارتله)

ابليس

مهودت البته اونگدر رعنا.

(ابليس، قيزغين)

عارف

تيشير وسوسه، وعظ ايتمه اونا.

(رعنايه)

خه ديمك!.. سن بو چوروك لافى براق!
يوق بو ممكن ده گيل اصلا، بانا باق!

بیر دوشون آله دورور کن شو سلاح
بویله تحقیره دایانمام...

ابلیس . . . . . هاه، هاه!...

سوز قوی نك در، نه وهت.

رعنا . . . . . عارف؛

عارف . . . . . صوص!

(اطرافه تحسر ایله)

آه بیر واصفی گورسه م... افسوس!..

(هیجانلی و مضطرب)

قارداشیم، سهوگیلی واصف بانا گل!

سنی گورسه م، بنی قورقوتماز اجل.

واصف (اعتناسیز بیر طور ایله ره وولوه ریتی چیقاریر)

بك گوزهل قسمتمز هر نه ایسه.

یتیشیر تا گریدن آنجاق او میزه.

ابلیس (کنایه لی قهقهه ایله گوگه دوغرو)

قسمت اوندندر نه وهت...

- واصف (اطرافه) آه، فقط،
قارداشم عارفه قالدن حسرت.
(بارالی میر آهنگله)
- فیردهسک؟ گل بانا عارف!.. آلان
کیم فیلیر، خاکه اجل ویرمه ز آمان.
- ابلیس (آجی قهقهه ایله اطرافه)
نه توحاف! میر آتاناک اولادی.
یله دن میردیرینک جلادی.
- عارف (سلاحتی قالدیریر، قیزغین)
هایدی!..
- رعنا (لورقالغه گیردر، تلاش ایله) ایوا!
چکیل!
- واصف
عارف دورما چکیل!
- ابلیس حاضر اول: بیر، ایکی، ئوچ،...
(سلاحلار آچیلیر)
- واصف (دوشهر) آه!
ابلیس (عارفه) . . . سفیل!

رعنا واصف، ایواہ!..

(جنارہ ٹوزہ رینہ قاپانوب، آغلار)

عارف (شاشقین)

ناصیل، واصفی!؟

ابلیس (آجی قہقہہ ایلہ)

ٹویلہ یا، واصف!.. او واصف کہ سٹی

عشقی بیلارجه اسیر ایتمشدی.

سانا قربان اولیور، باق شیمدی.

عارف (شاشیریر، واصفہ یاقلاشیر، ده ایجه سنه تدقیق ایدور)

صوڭ درجه هیجانلی

قرداشم آه او نه ووت!..

(قوجاقلار) واصف! اویان.

آه وصالک نه یمان اولدی، آمان!

شو وداعک داها مدهش،، واصف

دور برابر گیده لم،،

(النده کی سلاح ایله انتحار ایتمک ایستهر)

رعنا

(مانع اولور)

اوف، عارف!

(بی اختیار سلاح عارفك الندن دوشهر، واصفه
باقوب قورقار، گیری چکیلیر. ابلیس سرسمیجه باقیشاراه
سوزوب دورور.)

ابلیس

(مقرور قهقهه لاره)

بیر زمانلر جبروت عالمته
هپ اوچار، هپ ئوگونوردكده بو، نه؟
وورولوب بیز قیزه پابوس اولدك،
خیرسن اولدك، میه مانوس اولدك
حقی وجدانی، براقدك، گیتدك.
(اختیار گیتدیگی طرفه اشارتله)

او سفلیك قیزینی محو ایتدك.
دو کولن قانله هپ دوشمان ایکن،
اولدك اوز قارداشنیك قاتلی سن.

عارف

(چیلغن)

آه بو سوزار بنی هپ قهر ایدیور.

(بو صیراده حزین و رقص آور بیر موسیقی سسی
ایشیدیلیر و گونش یاتماغه باشلار.)

ابدیس دینله بیر باق، شو حزین سس نه دیور!

(آغاچار آراسنده بیر طاقیم ایسکهله تار چیقار، کف
پوش اولدیقلری حالدده سوروله رک، قیوریلاراق رقص
ایدەرلر.)

عارف (بک آرسورمن رقصی سیرایله قورقونج باقیشار،
مجنونانه و شاشقین قهقهه لرله ئولولر آراسنده دولاشوب
دورور. کناردن کندینه دوغرو گلوب، گیری چکیان
خاورک خیالنی گورونجه آجی بیر فریاد ایله)

ایواه، ئولولر رقص ایدیور، ایشته فلاکت!

واصف بیله خاور بیله رقص ایتمه ده. . حیرت

حتا، شو افقلرده سونهن قانلی گونش ده

هپ رقص ایدره رک غیب اولویور، سیر ایدک ایشته!..

(موسیقی سوسار، رقص بیتهر. ئولولر صحتیه یی ترک ایدهر)

ابدیس (شدتلی و استهزالی قهقهه لرله)

هپ رقص ایدیور قانلی گونش قانلی افقلر،

هپ رقص ایدیور هاله قور، پنجه شفقار.

رقص ایتمه‌ده هپ شهر و ده‌ها، حسن و لطافت
رقص ایتمه‌ده بیلدیرلی فضا، روح طبیعت.
هر فلسفه، هر دین و طریقت، بوتون عادت
رقص ایتمه‌ده هپ اواسا خیال، اواسا حقیقت
هپ رقص ایدیور حزن و سرور، عشق و فلاکت
هپ رقص ایدیور خیرله شر، علم و جهالت
رقص ایتمه‌ده حتا او گورونمه‌ز اولو معبود
رقص ایتمه‌ده حتا او وجود عدم آلود.

(ابلیس سوزلرینه دوام ایتدیگی صیراده عارف
عصبی، خیرچین حر کتارله دونوق و مجنونانه باقیشلرله
نظر دقتی جاب ایدره.)

رعنا آرتیق نیشیره... سویله‌مه، ابلیس!

عموم (جوشغون، ابلیسه)

سنسک بو جنایتلره باعث.

بیرنجی هایدوت

سندندر، نه‌وهت جمله خیانت

عموم لعنت سانا... لعنت، سانا لعنت!

ایکینجی هایدوت

آه، شیمدی جزا بولمالی ابلیس!

عموم قهر اولمالی، محو اولمالی ابلیس!

(هر طرفدن هجوم ایتمک ایسته لر.)

ابلیس (گاه استهزای و مغرور، گاه چیلغین و قورقونج
قهره لرله)

ابلیس.. او بویوک آد نه قدر جاب حیرت.

هر تولکده هر دیلده آنیلمقده او شهرت

هر قولبه ده، کاشانه ده، ویرانه ده ابلیس

هر کعبه ده بوتخانه ده میخانه ده ابلیس

هر کس بنی دینلر، فقط ایلر یینه نفرت،

هر کس بانا عاجز قول ایکن بسله ر عداوت

لاکن بنی تحقیر ایدن ای ابله و مسکین

اولدوقجه مسلط سانا بیل نفس لئیمک

بنجه مده دمادم ازیلوب قیور یلاجقسک،

دائم آباق آتنده سونوب محو اولاجقسک.

بنسزده امین اول سیزه رهبرلک ایدن وار:

قان پوسکورهن، آتس صاووران کینلی قرالار،

شاهلر، او او خاقانلر، او چیلغین دره بکلر
آتون و قاین دوشگوننی دیوانه بیکلر،
بیك حله قوران تیلکی سیاسیلر، او هر آن
مذهب چیقاران. یول آیران خادم ادیان؛
اونلر، نه و مت اونلر سیزی چیگنه تمگه کافی،
کافی، سیزی قهر ایتمگه، محو ایتمگه کافی
به ترك ایدهرم سیزلری الان، نه مه لازم!
هیجدن گلهرهك، هیجگه اولمقدهیم عازم.
ابلیس نه در؟

— جمله خیانتلره باعث... —

یا هر کسه خائن اولان انسان نه در...؟

— ابلیس... —

(شدتلی و سوره کلی قهقهه لر ایچینده یرك دیمینه
چیکیلیر، عارف الیه صاحلرینی یاقالار و مجنونانه بیر
بیر طور ایله باقوب دورور. اطرافده کیلاردهده عینی
شاشقیلق دوام ایدهر.)

(آغیر — آغیر پرده انیور.)

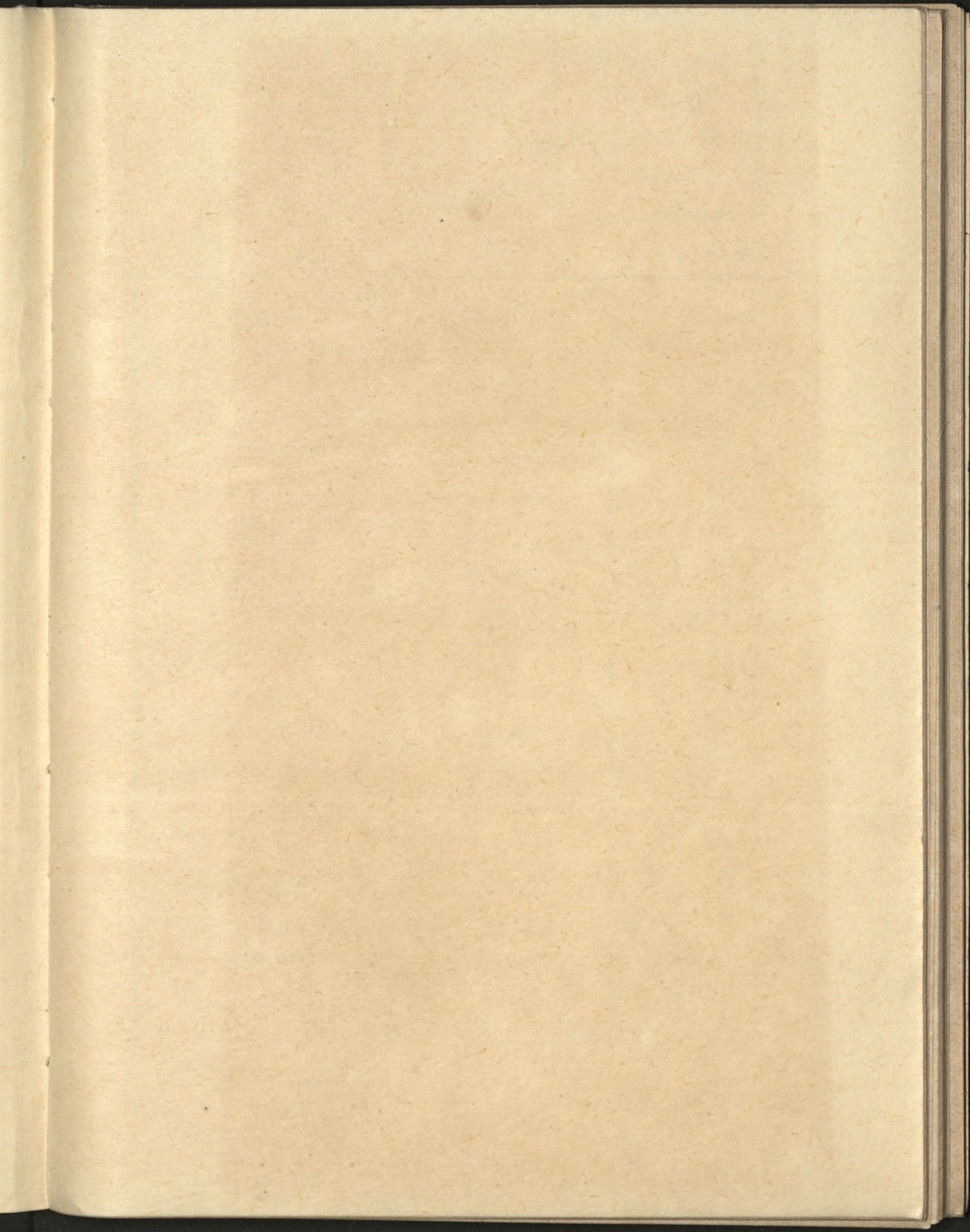
صوڭ

اخطار.

مطالعہ دہن بو یا گلیشلاریک اصلاح ای دیلمہ سی رجا اولنور.

دوغرو .	یا گلیش .	صفحہ	سطر
بیتمہ زمی	بیتمہ زمی	11	14
خیالت	خیانت	13	5
چکیلمہ ز	چکیلمہ	17	15
علمی	عملی	18	5
بیرده آنلی	بیر آنا	22	9
دوشونسه یدیک	دوشونہ یدیک	25	9
آلتایلارا	آلتایلره	27	18
ایلمہ	ایلمہ	31	3
دنیا بی	دنیا بی	46	15
مشکل	مشکل	51	10
صحیحہ	صحیحہ	54	2
سیسلی	سیسلی	»	5
ہپ	ہم	58	13
آچی ویرمیش	آچیورمش	59	2
سفیل	سفل	76	12
آچوبدا	آچوب	90	5
رقیبیم	رقیبم	»	10
چہرہ	چہرہ	92	13

Ġāwid, Husain:

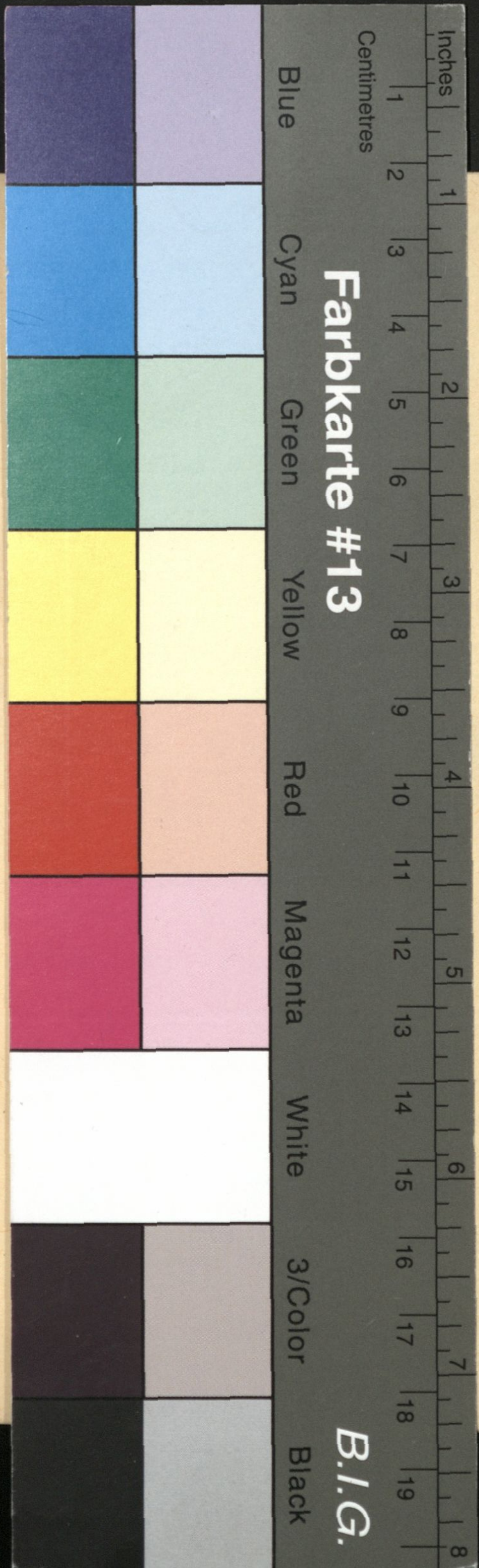
Jblīs.

2-5. bin

Baku 1927

Faī

25591

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

231 / 1927

صمیمه جاوید

ایستاد

Fai 25591

1927

БАКУ. ЛИТОГРАФИЯ ТРЕСТА БАКПОЛИГРАФ. ГЛАВЛИТ 4495 ТИРАЖ 5000 ЭКЗ.

